

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA KNAFLJEVA ULICA STEV 8 TELEFON 55-22 DO 55-26 ROKOPISI SE NE VRAČAJO IZHAJA VSAK DAN RAZEN PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INSEKCIJSKI ODELEK LJUBLJANA TELEFON 38-32 38-33 POŠTNI CEKOVNI RACUN V LJUBLJANI ST. 60 4045 08 OGLASI PO CENIKU MESEČNA NAROČNINA 45 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTESLOVENIJE

GRŠKO VPRAŠANJE PRED GENERALNO SKUPŠČINO ZDRUŽENIH NARODOV

Govor šefa sovjetske delegacije A. Višinskega

New York, 23. okt. (Tass) Na plenarnem zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov 20. oktobra je imel med razpravo o poročilu političnega komiteja o tako imenovanem grškem vprašanju sovjetski delegat Višinski naslednji govor:

Pred Generalno skupščino je proučevanje vprašanja o omejitvi politične neodvisnosti in teritorialne nedotakljivosti Grčije, ki je bilo sprejeto na dnevnem red.

Sovjetska delegacija ne more soglašati s predlogi, ki vam jih je večina političnega komiteja predložila v razpravo. Ona smatra, da so ti predlogi nepravilni, brez vsake podlage in že samo zaradi tega popolnoma nesprejemljivi za ureditev grškega vprašanja in odstranitve tistih nenormalnih pojavov, ki jih je opaziti v odnosih med Grčijo, Jugoslavijo, Bolgarijo in Albanijo.

Ko je sovjetska vlada januarja 1946 predložila vprašanje položaja v Grčiji Varnostnemu svetu, je izhajala iz starih osnovnih postavk, med katerimi je zavzemala osrednje mesto teza, ki se nanaša na bivanje britanskih čet v Grčiji. Sovjetska spomenica je opozarjala, da bivanje britanskih čet v Grčiji ni posledica potrebe, in da se dejansko spreminjalo v sredstvo za pritisk na notranjepolitični položaj v Grčiji ter da to okolnost čisto izkoriščajo grški reakcionarni elementi proti demokracijskim silam v državi. Iz tega je nastal sklep, da je nujno potrebno umakniti britanske čete iz Grčije, kar bi brez dvoma prineslo grškemu življenju potreben mir in red.

Govore nam, da so angleške čete ostale v Grčiji zaradi uvedbe reda. Toda minuli sta že dve leti, odkar uvažajo angleži red v Grčiji, reda pa še vedno ni. Vzdrževanje reda v Grčiji je notranja stvar Grkov. Grški narod, ki se je proslavil z demokracijskimi tradicijami junaške Elade, je sposoben, urediti svoje notranje stvari sam brez pomoči tujih čet. Grški narod ne zahteva take pomoči, pač pa grška vlada, da bi se odbržala na oblaših proti volji ljudstva. To potrjuje celoten dosednji razvoj dogodkov v Grčiji.

Predstavniki vlade Kaldaris-Sofulisa, ki hočejo dokazati, da je ta vlada predstaviška vlada in da uživa zaupanje grškega naroda, se sklicujejo na volitve v aprilu 1946, po katerih so Kaldaris et comp. prišli na oblast. Ali ni sedanjí predsednik vlade Sofulis lani v marcu tik pred temi volitvami izjavil, da po poročilih, dobljenih iz vseh krajev Grčije, razen monarhistov, nihče ni imel svobode postavljati kandidate in možnosti svobodno izražati mišljenje? Ali nista tedanja namestnika predsednika vlade Kafandaris in Cuderis odstopila, ker se nista strinjala z volivno burko, pri čemer je Kafandaris izjavil, da se naglo približujemo stanju, da bomo volitve spremenili v burko, kar predstavlja ogromno nevarnost?

Ta izjava je bila dana javno in kdo jo je dal? Tedanji in sedanjí predsednik grške vlade Sofulis in njegova dva namestnika Kafandaris in Cuderis.

Tedanji notranji minister Havinis je dejal o volitvah v Epiru, da niso bile ničesar drugega kot postavljanje Zervasovih kandidatov z nasiljem in terorjem.

Ali ni Sofulis izjavil, kakor je poročal časopis »Estia« 7. sept. 1946, tedni dni po tej otroški burki s plebiscitom, da lahko samo ljudje z nečisto vestjo govore o plebiscitu, kar v Grčiji ni bilo plebiscita, ampak v naprej pripravljena spletk.

Višinski je nato navedel veliko število podatkov, ki neizpodbitno dokazujejo, da predstavljajo volitve v Grčiji iz leta 1946 grobo potvorbo. Dotaknil se je zgodovine teh volitev in poudaril, da je po poročilu notranjega ministrstva Grčije od 2 milijona 211.000 volivcev glasovalo en milijon 117.000, medtem ko se je 1.094.000 volivcev vzdržalo glasovanja. Glejte, je dejal Višinski, to so rezultati reda, ki so ga uvedle angleške vojaške oblasti v Grčiji.

Izkušnje takih »demokracijskih« volitev v Grčiji pod nadzorstvom tujih čet navdihujejo sedaj gospoda Marshalla, kar se tiče Koreje. Kakor je razvidno iz pisma, ki ga je gospod Austin poslal gospodu Trygve Lieu glede Koreje, predlagajo ZDA, da bi se ameriške čete umaknile iz Koreje po volitvah in sestavi korejske narodne vlade. Z drugimi besedami, ameriška vlada namerava izvesti volitve na Koreji po grškem izgledu. Res je, slabi vzgledi so nalezljivi.

Nato se je Višinski povrnil k zgodovini grškega vprašanja in opozoril, da je Bevin l. 1946 dal v Varnostnem svetu tole izjavo:

ga vprašanja zaključiti z izjavo predsednika Varnostnega sveta brez vsake formalne resolucije. Sovjetska delegacija je smatrala za možno, da se vsa zadeva omeji na neformalno izjavo predsednika Varnostnega sveta — takrat je predsedoval avstralski delegat gospod Makin — da se glede na obljubo britanske vlade, da bo čimprej umaknila svoje čete iz Grčije, lahko smatralo to vprašanje za izčrpano na dotični seji. Približno v tem duhu je bilo takrat zaključeno razpravljanje o grškem vprašanju.

Glavna odgovornost za sedanjí položaj v Grčiji pade na ZDA in Anglijo

Zunanjepolitični položaj Grčije se vedno bolj zapleta in moramo odkrito povedati, da sta za vse to v prvi vrsti odgovorna ZDA in Velika Britanija — glavna čimtelja grške politike. Na pobudo ameriške vlade smo zopet prisiljeni baviti se s tem vprašanjem, vendar v drugi obliki, ki predstavlja na žalost vso to grško zadevo v popolnoma popačenem in predrugačenem smislu. Sovjetska delegacija ne bi izpolnila svoje dolžnosti do OZN in vsega sveta, če ne bi opozorila prav na to stran te zadeve.

Kljub obljubam britanske vlade, da bo umaknila čete iz Grčije, čim bo izpolnila svoje obveznosti, so čete še vedno v Grčiji, glede obveznosti Velike Britanije do Grčije pa se je pokazalo, da gre dejansko samo za slatko menico, ki jo dožinjak sploh ni imel, niti je ni nameraval plačati. V tem času se je pohod proti demokracijskim silam v Grčiji okreplil. Položaj znotraj države je postal skrajno napet. Bivši šef ameriške misije v Grčiji Porter je nedavno javno izjavil, da označuje to napetost »globoko čustvovanje nacionalnega obupa«. Pokazal je na vzrok takega položaja, ki ga lahko reduciramo na dejstvo, da je na oblasti mala bankirska in trgovska klika, ki je pripravljena, da za vsako ceno zaščiti svoje finančne prerogative, pa četudi na račun gospodarskega zdravja države. V tej javni izjavi odločilnega ameriškega funkcionarja o položaju v Grčiji dobimo lahko tudi pojasnilo, zakaj Britanci tako večje izkoriščajo navedene lastnosti današnje grške vlade za svoje interese. Navesti moram iz Porterjevega članka naslednje mesto: »Britanci so v takih primerih — čitamo iz Porterjevega članka, ki je bil objavljen v časopisu »Collier« — vedno uporabljali formulo sodelovanja z lokalnimi vladajočimi razredi, kupujejo njihovo podporo na ta način, da so potrjevali njihove pravice do izkoriščanja množic, opirajoč se nanje zaradi zatiranja ljudstva s pomočjo orožništva in biča.«

Tak je kurz britanske politike v Grčiji. To je kurz uničevanja demokracijskega gibanja in utrjevanja reakcionarnih skupin, ki so se dokopale na oblast v Grčiji s pomočjo anglo-ameriških vojaških oblasti. Ta kurz je privedel do tega, da je moralo priti do položaja, da danes lahko samo »šudež« — kakor se izražajo nekateri ameriški politiki — reši Grčijo. Notem se zadržati pri karakteristikah današnje grške vlade in analizi vseh teh okoliščin, ki so v zvezi z njeno notranjo politično delavnostjo. Prav tako je nemogoče, da ne bi upoštevali te okoliščine, ker je prav v notranje politični delavnosti vlade Sofulis-Caldaris po mnenju sovjetske delegacije glavni vzrok onih zunanje političnih komplikacij, ki so privedle do tega, da razpravljanje o grškem vprašanju na Generalni skupščini. Na to stran zadeve je obrnjena pozornost odbora za politična vprašanja. Komčno lahko napravimo izjavo, ki jo je dal 7. oktobra norveški delegat, zaključek, da so glavni

strokovnjaki. Stvari v Grčiji se niso izboljšale, temveč so se še poslabšale. Državljanska vojna traja dalje.

Opozoriti moram Generalno skupščino na pismo glavne uprave »Grške nacionalne solidarnosti«, naslovljeno na tajništvo OZN v avgustu tega leta. Pismo je obup trpečih src grških rodoljubov, ki se obračajo na OZN, da jih zaščiti pred terorjem in zverinskimi obračunavanjem z najboljšimi ljudmi grškega naroda. Glavna uprava »Grške nacionalne solidarnosti« javlja, da je grška vlada nedavno aretirala 25.000 državljanov, ki so bili nato internirani na skalnatem in pustem otoku v Egejskem morju, kjer je bilo že 7000 internirancev. Otok Ikarja in drugi otoki so polni internirancev. Aireirance so vrgli na gole stene Pisalije, kjer umirajo v množicah. Iz tega pisma lahko razberemo, da je samo v Grčiji v zaporih in v internaciji okrog 50.000 ljudi, od katerih polovica že več kot dve leti čaka na sodno razpravo. Niso redki primeri umorov zapornikov, ki jih izvršujejo banditi — pripadniki desničarskih taborov, kot je to bilo v Nigriti in v več mestih na Kreti in v Makedoniji. V pismu glavne uprave so opisana sistematična množična streljanja na podlagi sodb vojaških sodišč in prosijo za človečansko intervencijo OZN v tej zadevi. Kako se je tedaj upal grški predstavnik izjaviti v odboru za politična vprašanja, da je Grčija — vzgled demokracije, da je država, kjer cvete demokracija? Pogledite to demokracijo: 50.000 internirancev, sistematično uničevanje in pobijanje grških patriotov, o katerem govori glavna uprava »Grške nacionalne solidarnosti«. Ne moremo ji mimo tega pisma, ki priča o neverjetnih grozodejstvih, ki se v današnjem političnem režimu dogajajo v Grčiji.

vzrok sedanjega nemirnega stanja v Grčiji — notranja nasprotstva v tej državi. Norveški delegat je za odpravo nevarnosti v tem delu Evrope predlagal, da naj se izpolni trije pogoji, izmed katerih se je prvi nanašal na notranji položaj Grčije, drugi pa na umik tujih čet iz Grčije. Ta zadnji pogoj je bil formuliran na tale način: »Moja delegacija — je izjavil Longhele — ne dvomi, da bi mogle biti težave v tem pogledu v večji meri oslabljene, če bi in kadar bi grška vlada v sporazumu s prizadetimi državami mogla najti pot za umik tujih čet z grškega ozemlja.«

Francoski delegat Delbos se je moral ne ozirati na stališče, ki ga je zavzel v odboru za politična vprašanja za Balkan in korist ameriških in grških obtožb proti Jugoslaviji, Bolgariji in Albaniji, dotakniti tega vprašanja in izjaviti, da moramo vzroke nemirov, ki so privedli do sedanjega položaja, iskati v sami Grčiji. Se celo Spaak, ta samopoprtovalni advokat in ognjivit pristaša ameriških obtožb, je 3. oktobra 1947 priznal: »Prepričan sem, da je položaj v Grčiji posledica notranjih težav, ki so rezultat političnih, socialnih in ekonomskih nasprotij v odnosih med dvema velikima skupinama grškega naroda. Zaradi tega se mi zdi ta obtožba, kakor sem rekel, pretirana.«

Kakor vidite, smatra celo Spaak ameriške obtožbe za pretirane. Temu, kar je rekel Spaak, bi lahko dodali še njegove lastne besede, da je položaj v Grčiji, poleg težav notranje narave, povzročil tudi »ameriško vmešavanje v notranje zadeve Grčije, kar se v neki meri niti ne zanika.« Zadoštuje, če navedemo gornje izjave, da se pojasnijo pravi vzroki, zaradi katerih se je pojavilo tako imenovano grško vprašanje, ki je došlo sedaj tako ostro obliko ter je obrnilo nase tako resno pozornost OZN.

Ameriška in britanska delegacija pa sta napravili vse, da bi dali grškemu vprašanju popolnoma nasproten pomen in da bi to vprašanje predstavili v popolnoma predrugačeni obliki. To se posebno jasno zrcali v vsem, kar se je zgodilo v odboru za politična vprašanja pri razpravljanju o grškem vprašanju. Mi trdimo, ne da bi za dokaz potrebovali večjih porov, da predstavlja postavitev grškega vprašanja pred Generalno skupščino v obliki obtožbe proti Jugoslaviji, Bolgariji in Albaniji, češ da ogrožajo politično neodvisnost in ozemeljsko nedotakljivost Grčije — navadno burko, slabo izvedeno politično farso. Vse, kar smo pri razpravljanju o grškem vprašanju videli v odboru za politična vprašanja — dokazi, ki jih je navedla ameriška delegacija, vzroki, dokazi proti Jugoslaviji, Bolgariji in Albaniji, sumljiva zgodba z zamenjavo ene formulacije z drugo, ki jo je napravila ameriška delegacija, pogajanja, ki so jih pričeli predstavniki ZDA v odboru za politična vprašanja s predstavniki Jugoslavije, Bolgarije in Albanije, popolnoma nedovoljene metode pri-

tiska na navedene države, da bi dobili več podlage za kontrolno komisijo, vse mogoče spletke, ki se jih je posluževal ameriški delegat, da bi dosegel svoj glavni cilj — uvedbo kontrolne komisije, vse to je odkrilo pravo lice vse te zadeve, razgalilo prave cilje, ki jih je vlada ZDA imela in ima pred očmi, ko je spravila v tem času grško vprašanje pred Generalno skupščino. Ta cilj ima očitno namen, opravičiti ameriško vmešavanje v grške zadeve s političnim napadom na Jugoslavijo, Bolgarijo in Albanijo, jih obtožiti kršitve mednarodnega prava in ogrožanja politične neodvisnosti in ozemeljske nedotakljivosti Grčije, da bi se tako še bolj utrdila osnova za vmešavanje in pred očmi svetovnega javnega mnenja rehabilitirala »pomoc«, ki jo izkazujejo ZDA Grčiji, ki naj bi se pod videzom nudenja pomoči spremenila v ameriško oporišče.

Po možnosti si bom prizadeval na kratko navesti dejstva, ki bodo zadostovala, da dokažejo vso neosnovanost, nepravilnost in banalnost obtožb proti Jugoslaviji, Bolgariji in Albaniji ter obenem dokazala, da je dovolj podlage, da se odkrijejo prave metode, motivi in pravi načrti, ki jih imajo glede Grčije ZDA v soglasju z Veliko Britanijo in onimi reakcionarnimi skupinami v Grčiji.

Zločinci, krivoprišežniki in izzivači glavne priče grške vlade

Generalna skupščina mora vedeti, da je grška vlada predložila komisij, in pomožni skupini »Belo knjige«, kateri so bile zbrane vse izpovedbe 60 zaprišežnih prič. Od teh 60 prič je komisija zaslišala 26. Kakšne prič-e so to? Pokazalo se je, da je bilo od vseh teh prič 10 (39%) lažnih prič, ki so bile razkrinkane med preskavo zaradi nasprotujočih in lažnih izpovedb; del teh prič je priznal, da so dobile od grške vlade denar kot plačilo za lažne izpovedbe (n. pr. priča Zafaris); Bobeisa komisija na predlog kolumbijskega delegata Urutije sploh ni hotela zaslišati, ker je govoril stvari, ki so bile v nasprotju z dobro znanimi dejstvi; Velandis se je pokazal tako sumljivega, da je komisija sklenila njegovo osebnost posebej preizkusiti. Šest oseb (32%) so navadni zločinci in izzivalci, kot n. pr. Vlahos, ki je ubil bivšega ministra Zevgosa; Sidropoulos, ki je v pismu, objavljenem v grškem tisku, priznal, da je dobil za lažne izpovedbe proti Jugoslaviji, Bolgariji in Albaniji denar od grških oblasti; Kontopanos, ki ga je njegov rodni brat razkrinkal kot provokatorja; Gologanov, ki je bil pod Nemci predsednik vojaškega sodišča in ki so ga Bolgari obsojili na smrt zaradi izjave. Pet prič (16%) so ljudje, ki so bili obsojeni na smrt ali pa so bili v trenutku zaslišanja pod grožnjo smrtno kazni, ali pa so dali svoje izjave po mučenju, ki so mu bili izpostavljeni. To so — Valtadoros, Patits, Zahos, Komonov, Serbakov.

Grška vlada je poleg teh prič privedla tudi več drugih prič, ki se ne omenjajo v »Beli knjigi« in od katerih je tudi znatno število pokazalo, da so krivoprišežniki, zbrani med kriminalnimi in koruptivnimi elementi, da bi pričali pred komisijo in pomožni skupino. Tako se je pokazala velika večina prič, ki jih je privedla grška vlada, da bi potrdile obtožbe proti Jugoslaviji, Bolgariji in Albaniji, za nečaste, koruptivne in nemoralne, za izzivače in navadne zločince, ali pa celo za navadne nesrečne ljudi, ki jih je nasilje grške vlade prisililo, da so pričale proti Jugoslaviji, Bolgariji in Albaniji ter so na ta način plačale strašno ceno za življenje, ki ga jim je grška vlada darovala s pogojem, da pričajo. In na podlagi izpovedb teh zločincev in nesrečnežev, ki jim je bila odvzeta kriviška zanka z vratu, se zahteva od vas, da s svojo častjo in s svojimi imeni potrdite avtentičnost teh prič, ki obtožujejo Jugoslavijo, Bolgarijo in Albanijo. Ne, tega ne morete napraviti, ker gre tukaj za potvorbe, ker je obtožba neosnovana. Vztrajamo na tem, da je vse to delo zgrajeno na tem, da se opraviči potreba in možnost, primernost in zakonitost za ustanovitev obmejne komisije, ki bi služila kot zastor za mrčne posele onih reakcionarnih grških skupin, o katerih je Porter rekel v časopisu »Collier«, da so bančna in finančna klika, ki postavlja svoje osebne profite in interese nad blagostanje in interese svoje države. Vemo, da je tisk v zadnjem času objavil strašne stvari o grški vladi in da na vse to grška vlada in bivši predsednik vlade Kaldaris nista odgovorila.

Na drugi strani je komisija zaslišala nad 100 prič, ki jih je sama izbrala v zaporih in koncentracijskih taboriščih med političnimi in javnimi delavci, pa tudi med ostalim prebivalstvom. Vse te priče niso samo demantirale grških obtožb, marveč so tudi, same nastopale kot tožilec proti grškim oblastem za izzivanja na grških mejah, za preganjanje voditeljev

demokracijskega gibanja in narodnih manjšin, za skrivanje in podpiranje vojnih zločincev in drugih izdajalcev, ki so pobegnili v Grčijo iz Jugoslavije, Bolgarije in Albanije. Med temi pričami smo videli vodilne predstavnike grških političnih strank in organizacij, kot so general Gregoriadis — voditelj stranke levega krila liberalov, Papanagis, predsednik grške Generalne konfederacije delavskih sindikatov, general Bakirdžis, Herkules Getmesos, predsednik Vsegrške federacije demokratičnih združenj. Vsi ti ljudje so dokazovali, da niti Jugoslavija, niti Albanija niti Bolgarija niso krive za zločine, ki jih jim pripisujejo in da je zato odgovorna grška vlada, s katero se ne more poriniti grški narod, ki se bori z orožjem v rokah proti tej vladi in da je za vse to odgovorna britanska vlada. Gospod Mac Neil je izjavil, da ne ve, koliko britanskih divizij je v Grčiji. V vsakem primeru jih je dovolj, da bi lahko aktivno sodelovale pri zatiranju demokratičnih sil, s katerih krvjo je sedaj prepojena grška zemlja.

Med pričami so tudi take, ki so pričale, da so jih grške oblasti poselale v Bolgarijo, Albanijo in Jugoslavijo, da bi vodile orožno borboto proti zakonitim vladam teh držav. Omenil bom samo priče kot so Serbakov, Mustafos, Urucev, Bairaktari, Nazmi Emini Azeli, Taskov, Ikononov, Kostja Tasič in drugi. Ta imena so nam bila znana, vendar nismo od svojih nasprotnikov nikdar slišali imen prič, ki zaslužijo zaupanje in katerih pričanje bi lahko vzeli za podlogo obtožbe proti Jugoslaviji, Albaniji ali Bolgariji. Kaj se je dejansko godilo v odboru za politična vprašanja? Popolnoma jasno je, da odbor ni mogel enostavno ignorirati tega dejstva in ta dejstva niso mogla ostati neopažena kljub dejstvu, da je bilo vse že vnaprej sklenjeno in da je bil ustvarjen anglo-ameriško-francoski blok, kar je že vnaprej odločilo o izidu vse te zadeve. Na sestanku odbora za politična vprašanja so bila navedena strašna dejstva, ki dokazujejo, na kak način je izsilila grška vlada pričevanja prič, v katerih so bile obtožbe proti Jugoslaviji, Bolgariji in Albaniji. Ta dejstva so navedena iz zapisnikov komisije in pomožne skupine. Predstavniki grške vlade, ZDA in Velike Britanije ne samo niso pobili teh dejstev, temveč ni bil k temu pričevanju, zaradi katerega se človeku težijo lasje na glavi, predloženi niti en sam celo najbolj brezpomemben amandma.

Prav izpovedbe ljudi, ki so jih pripeljali izpod vešal, ki so jih z mučenjem in stradanjem privedli do tega, da so govorili vse, kar so od njih zahtevali njihovi mučitelji — prav te izpovedbe so bile uporabljene kot osnova za sklepe večine komisije in pomožne skupine in ti sklepi so bili predloženi odboru za politična vprašanja v obliki obtožnice proti Jugoslaviji, Bolgariji in Albaniji. Ni čudno, da to poleg vse pristranosti, ki so se je posluževale določene delegacije, ni moglo napraviti vtisa na mnoge delegate. Ni slučajno, da so predstavniki teh delegacij odklonili, da bi podpirali grške in anglo-ameriške obtožbe proti vladam Jugoslavije, Bolgarije in Albanije.

Ko je bilo v odboru za politična vprašanja govora o vseh pričah, na katerih izpovedbah slone vse te čudne obtožbe, smo poudarjali: »Priče, ki ste jih navedli, niso verodostojne.« Dejstvo, da večina takih prič, ali v vsakem primeru del takih prič, na katerih izpovedbah so oprte te ob-

tožbe, ne zaslužijo zaupanja, so priznavali tudi drugi delegati, celo Spaak sam. Predlagali smo, naj naši nasprotniki navedejo vsaj 10 drugih prič, ki bi bile verodostojne, ali vsaj proste težkih sumničelj, kot je bil to primer z večino prič, ki jih je predlagala grška vlada. Čakali smo zaman.

Kaj se je zgodilo? Večina komisije, ki je zavzela nekritično, neobjektivno in pristransko stališče do grških »dokazov«, je preprosto verjela nesmislu, ki so ga izbrljale te lažne priče. Večina v odboru za politična vprašanja je verjela tako imenovanemu »sklepom« večine komisije. Sedaj predlaga večina odbora za politična vprašanja, naj se Generalna skupščina ne spušta v meglene podrobnosti in naj verjame pododboru za politična vprašanja. In to nam imenujemo preiskovanje zadeve?! Skrajni čas, da se spomnimo Cicerona in njegovih ostrih besed: O časi, o navade! Taka zadeva je s temi pričami obtožbe. Sovjetska delegacija, pa tudi vrsta drugih delegacij, ki so se izjavile proti ameriškim obtožbam in ameriški resoluciji, so predlagale, naj se obtožbe zavrnejo kot nepodprte s stvarnimi podatki, kot slabe in po vsem tem neprimerne, da bi jih podpirali kot dejstvo, ki je v nasprotju s temi obtožbami. Po drugi strani je imel odbor za politična vprašanja pred seboj verodostojne izpovedbe predstavnikov raznih demokratičnih strank Grčije in izpovedbe grških patriotov, najboljših predstavnikov grškega naroda, ki so obdržali čvrstost duha in hrabrost še celo v grških mučnicah, koncentracijskih taboriščih in temnicah glede vprašanja omejnih incidentov in glede vprašanja odpošiljanja svojih agentov in agentov reakcionarnih političnih nasprotnikov vlad Jugoslavije, Bolgarije in Albanije na ozemlja Jugoslavije, Bolgarije in Albanije. Sovjetska delegacija, ki se je opirala na te dokaze, je vztrajala na tem, naj bodo dejanja grških oblasti kvalificirana kot takšna, kakršna so. Večina odbora za politična vprašanja tega ni sprejela kljub vsem prepričljivim dokazom, pravičnosti in osnovanosti stališča sovjetske delegacije. Apelinamo sedaj glede tega vprašanja na Generalno skupščino. Če tudi tukaj ne bomo dobili potrebno podporo, naš glas za zaščito pravice in pravičnosti ne bo utihnil. Ves svet bo slišal naš glas proti potvorjenim in umetno napravljenim obtožbam in bo živalno odmeval v sreih milijonov preprostih ljudi vsega sveta. Pravice ne moremo skriti z izmetničnimi resolucijami in z nobeno večino glasov. Odbržala se bo kljub vsem izmotavanjem in bo zmagała.

Poleg pričevanj proti vladam Jugoslavije in Bolgarije so bili navedeni tudi drugi dokazi. Tako je bila na primer izmišljena vojaška šola za partizane v taborišču v Bulješu in Rubigju. Zbrana so bila nekatera pričevanja v tem taborišču, po večini od onih, o katerih smo že govorili, ki pa ne zaslužijo, da bi se pri njih še nadalje zadrževali.

Govorec o nekaterih »listinah«, ki jih je predložila večina komisije kot »dokaz« za obstoj vojske šole v Bulješu, je Višinski dokazal, da so ti »dokazi« ponarejeni.

Nato je prešel na vprašanje ogrožanja ozemeljske nedotakljivosti Grčije. »Da bi se dokazalo to ogrožanje s strani Jugoslavije, Bolgarije in Albanije, so tožilci navedli nekaj citatov, ki vsebujejo izjave posameznih politikov glede vprašanja združitve vsega makedonskega naroda pod zaščito Jugoslavije. Naveden je tudi intervju maršala Tita o tem vprašanju. Obtožba o ogrožanju ozemeljske nedotakljivosti Grčije je v resnici smešna. V odboru za politična vprašanja je bilo dokazano, da so navedbe, ki jih je grška vlada, stvarno Kaldaris, pripisala maršalu Titu v njegovem intervjuju z dne 16. oktobra, potvorjene. Tako je dokazano, da maršal Tito v resnici ni rekel tega, kar mu je pripisoval Kaldaris, ki se je celo upal napraviti to, da je iz besedila intervjuja maršala Tita črta en stavek in na njegovo mesto vrnil drugega, ki daje intervjuju popolnoma drugačen smisel, dejansko takšen, ki je bil potreben Kaldarisu za cilje njegove obtožbe. Kako osnovana je bila ta obtožba, je razvidno iz tega, da je celo večina komisije je priznala, da se ni moglo razen citatov iz govorov posameznih oseb, vzeti iz tiska, navesti ničesar v potrdilo te neumne obtožbe. Večina komisije se ni upala trditi, da sta vladi Jugoslavije in Bolgarije zares dajali smer makedonskemu gibanju ter se je morala omejiti na eklicevanje na člane komunističnega lista »Rabotničesko delov«, v katerem se je pozdravljala ustvaritev Makedonske republike v okviru FLRJ.

Zato pa je ugotovljeno, da je med nemško okupacijo v Jugoslaviji delovala makedonska nacionalistična organizacija, ki je prešla po likvidaciji nemške okupacije v ilegalo ter se je borila proti jugoslovanski vladi. Na procesu v Skoplju je bilo meseca februarja 1947, ugotovljeno, da je bil

Kako izpolnimo plan elektrifikacije

25 velikih električnih central že gradimo

Petletni plan za razvoj narodnega gospodarstva FLRJ Jugoslavije postavlja kot eno glavnih nalog zgraditev novih električnih central, s skupno zmogljivostjo 1.55 milijona kilovotov, ki naj omogočijo povečanje proizvodnje električne energije na štirikratni predvojni obseg.

Za uresničitev te planske naloge smo pričeli graditi vrsto velikih električnih central, da čim bolj izkoristimo naše bogastvo vodnih sil. Za dopolnitev pa bomo zgradili tudi vrsto velike kalorične centrale na samih rud-

nih premoga, da bomo tako izkoristili odpadne vrste premoga za proizvodnjo električne energije. Pričeli smo morali z gradnjo hidrocentral, zakaj gradnja takih central zahteva razmeroma dolgo gradbeno obdobje. Do konca leta 1951, morajo biti hidrocentralne s skupno zmogljivostjo 53 milijona kilovotov že zgrajene, da bodo imeli novi veliki tovarniški obrati in rudniki dovolj pogonske energije. Še pred potekom leta 1951. pa bomo pričeli graditi nadaljnje hidrocentralne, ki bodo dograjene pozneje.

Na Drini smo pričeli graditi

V nadaljnjem izvajanju našega petletnega plana smo te dni pričeli graditi tri velike električne hidrocentralne na velikem loku Drine, jugovzhodno od Zvornika, od katerih bo centrala pri samem Zvorniku (zapadno od Tuzle) največja v vsej Jugoslaviji, saj bo lahko ob popolni zgraditvi imela do 300.000 konjskih sil. V Zvorniku že dela stabel inženirjev in tehnikov z administrativnim osebjem, postavljene so številne barake in pisarne, kamioni pa že prevažajo velike količine materiala. Tudi v strugi Drine so se pričela prva dela.

Jugovzhodno od Zvornika bo pri Poljuni stala druga hidrocentrala, še dalje jugovzhodno na velikem ovinku Drine pri Bajini Baški pa tretja hidrocentrala.

Pri Zvorniku bodo zajezili Drino z megličnim jezom, ki bo visok 80 m, širok pa približno 350 m. Za tem jezero bo nastalo ogromno umetno jezero, okrog katerega bomo pozneje razvili razna velika industrijska podjetja. Letos poletje so geologi podrobno preiskali ves teren da ugotovijo, ali so skrajne stene obrežja Drine dovolj trdne in solidne, da bodo vzdržale pritisk jezov oziroma vode. Vse tri hidrocentralne na Drini bodo dajale več električne energije, kakor je znašala vsa proizvodnja električnega toka v predvojni Jugoslaviji. Ta energija bo služila izgraditvi

naše največje hidrocentralne

težke industrije in elektrometallurgije, predvsem pridobivanju surovega železa v električnih plavžih, kar zahteva ogromne količine električne energije, ob enem pa omogoča znamenit prihranek dragocenega koksa.

Ker ima LR Bosna in Hercegovina številne neizkoriščene vodne sile, gradijo se na drugih mestih velike hidrocentralne. Pri Rogatici, južno od Sarajeva, je bila že poletni izročena prometna po vojni zgrajena srednje velika hidrocentrala. Spomladaj so pričeli graditi tudi hidrocentralo na gornjem toku Neretve pri Jablanici in v bližnji drugo hidrocentralo na reki Rami, ki se nadeja od Jablanice steka v Neretvo.

Bolj počasi napredujejo dela pri gradnji hidrocentral na Sani pri Ključu, kjer je bilo treba izvršiti temeljita geološka raziskovanja. Hidrocentrala na Sani bo zagotovila električno energijo v Zapadni Bosni, zlasti velikim rudnikom železne rude in nastajajočim novim industrijskim podjetjem. V početnem štadiju je tudi gradnja nove hidrocentralne na Vrbasu pri Jajcu. Poleg navedenih velikih hidrocentral pa gradi ljudska republika Bosna in Hercegovina po republiškem petletnem planu tudi več manjših hidrocentral, tako zlasti na Prači pri Mesčih, zapadno od Višegrada, in v Vlasovici pri Han Pjesku.

Hidrocentralne na Vrli bodo dajale več električne energije kakor vsa Srbija pred vojno

Srbija bo dobila že v prvi petletki vrsto velikih električnih hidrocentral. Največ energije bodo dajale štiri hidrocentralne na reki Vrli, jugovzhodno od Leskovca. Napačale se bodo iz ogromnega umetnega jezera na sedanem Vlaseniškem blatu 1200 m nad morjem, nedaleč od bolgarske meje. Te štiri hidrocentralne bodo dajale več električne energije kakor vsa Srbija pred vojno. Umetno jezero, ki bo nastalo z zajezitvijo Vlaseniškega blata na severnem koncu, bo lahko sprejelo 140 milijonov kubikov vode, njegova površina pa bo znašala 12 km². Iz jezera bo voda odtekala po predorih in ceveh 900 m globoko in bo na tej poti skupaj z reko Vrljo gonila 5 hidrocentral, od katerih bo poslednja tik ob izlivu Vrle v Južno Moravo. Zajezitev vlaseniškega blata lepo napreduje, prav tako gradnja vodnih predorov in naprav na Vrli. Jez na Vlaseniškem blatu gradijo iz gline, ki jo v znatni širini nabirajo z mešalnimi stroji — težkimi ježi, ki jih vlečejo močni traktorji.

Timok bo gnil tri hidrocentralne

Pospešeno se izvršujejo sedaj dela za izkoriščanje vodne sile Timoka, pri Okonjarju, severno od Zajecarja. V začetku prihodnjega leta pa bodo pričeli graditi nadaljnje dve hidrocentralni na Timoku. Te hidrocentralne bodo izvale velik ekonomski preobrat v rudarskem bazenu Timoške krajine. Omogočile bodo mehanizacijo številnih premogovnikov črnega in rjavega premoga, ki se vrstijo vzhodno in južno od Zajecarja, med njimi so veliki rudniki Viška Čuka, Begovina, Rtanj, Selko, Dobra sreča, Hajduk Veljko, Zvezdani in Ivanovo. Komaj 20 km zapadno od centrale pri Okonjarju leži znani borski rudnik bakrene rude, ki potrebuje vedno večje količine električne energije za proizvodnjo elektrolitičnega bakra. Dvajset metrov visok jez na Timoku pri Okonjarju bo verjetno že letos dograjeno. Po izkopu temeljev za jez in za tri turbine so v začetku oktobra pričeli z betoniranjem. Po zajezitvi Timoka bo nastalo sedem km dolgo jezero. K pospešeni gradnji te hidrocentralne so doslej mnogo pripomogli profesionalni delavci iz okoliških krajev, ki dnevno opravljajo zemeljska dela.

Gradnja dveh velikih kaloričnih central na zapadni Moravi

Uspešno napredujejo tudi dela pri gradnji obeh velikih kaloričnih central na Zapadni Moravi: pri Ovcarski banji in 10 km niže pri Medjuvršju, nedaleč od Čačka. V Soteski pri Ovcarski banji so letos poleti pričeli graditi jez, ki bo visok 10 m. Zaradi peščenega dna struge morajo kopati temelje 20 m globoko. Sedaj betonirajo prva dva stebra za jez, ki bosta zgrajena do konca leta, ostala dva pa bodo zgradili drugo leto. Za odvod vode iz umetnega jezera do centrale so

že spomladaj pod goro Kablar prebili 400 m dolg predor. Težavna dela pri betoniranju predora bodo končali v prihodnjih dneh. Centrala pri Ovcarski banji mora biti dograjena do maja 1949.

Se večja bo centrala pri Medjuvršju, kjer bo 30 m visok in 200 m širok jez znova zaustavil tok reke Morave. Umetno jezero, ki bo nastalo za jezero, bo dolgo 8 km in bo segalo skoraj do Ovcarske banje. Za dovoz materiala so zgradili 8 km dolgo ozkoizhodno industrijsko prego do Čačka. Začela so se tudi že dela pri gradnji jezov. Kmetom, ki jim bo umetno jezero poplavilo hiše, gradijo sedaj v višjih legah nove hiše. Centrala v Medjuvršju mora biti dograjena do 29. novembra 1949.

Pred dograditvijo dveh kaloričnih central v Kostolcu

Za izpolnitev mreže novih hidrocentral in za preskrbo Beograda in severnih ravninskih krajev, ki nimajo vodnih sil, bosta služili dve veliki kalorični centrali v premogovnem bazenu Kostolac—Klenovnik ob Donavi vzhodno od Beograda. Manjša od obeh central bo pričela obratovati v prihodnjih dneh, druga večja bo dograjena do konca leta. Obe centrali, ki bosta izkoriščali odpadne vrste premoga iz obeh velikih premogovnikov, bosta imeli tolikšno zmogljivost, da bosta lahko oskrbovali, ne le Beograd, temveč tudi del Vojvodine in severne Srbije. Daljnovid iz Kostolca v Beograd so zgradili že lani, letos poleti je bil zgrajen daljnovid od Kostolca skozi doline Mlave do borskega rudnika, v avgustu pa so začeli graditi 100 km dolg daljnovid od Beograda do Novega Sada.

Tudi Makedonija in Črna gora bosta dobili prve hidrocentralne

Zapadno od Bitolja v pogorju Peristera, čigar vrhovi segajo preko 2500 m so se že lani pričela pripravljajna dela za gradnjo zbiralnega jezera v višini 1250 m nad morskou gladino, iz katerega bo speljana voda, do turbin v 600 m niže ležečo bodočo hidrocentralo. To bo prva velika hidrocentrala Makedonije. Navzlic znatnim težavam zaradi dela v težko dostopnem terenu, so letos zgradili 1800 m dolg kanal in pričeli graditi jez, da bo nastalo umetno jezero, kamor se bodo preko kanalov stekali vsi okoliški gorski potoki. Drugo večjo hidrocentralo Makedonije gradijo južno od Negotina v Došnici—Demir Kapliji. Letos poleti so tu prebili 600 m dolg vodni predor, skozi katerega bo speljana voda do turbin hidrocentralne.

V Črni gori gradijo prvo veliko hidrocentralo na reki Zeti, nedaleč od izvora. Za najnujnejše potrebe so že zgradili nekaj zaslišnih central, poleg tega pa majhno moderno hidrocentralo na Obodu pri Rijeki Crnojevići, ki je letos v avgustu pričela obratovati.

Gradnja hidrocentral v Hrvatski in Sloveniji

V središču elektrifikacijskih del na področju LR Hrvatske je gradnja velike vinodolske hidrocentralne, ki bo po svoji zmogljivosti še precej večja kakor centrala na Mariborskem otoku. Zgraditve te centrale zahteva obsežna dela, ki bodo v polnem obsegu končana šele leta 1951. Velika podzemeljska dvorana za turbine in generatorje pri Triblju v Vinodolski dolini (severno od Crikvenice) je že zgrajena. Pričelni mesec so zgradili tudi 65 m dolg navpični jašek velikega premera za razdelilno komoro, iz katere bo odtekala voda nagnost v turbine. Prav tako je zgrajen strm predor za cevovod, skozi katerega bo pritekala voda v centralo z višine 650 m. Voda za vinodolsko centralo

se bo zbirala v Gorskem Kotaru v treh umetnih jezerih, ki bodo nastala v dolini Križpota, Lokvarke in Ličanke (Bajer). Vsa tri jezera bodo med seboj povezana z vodnimi predori. Sedaj gradijo 3 in pol km dolg vodni predor, ki bo vezal jezero Križpota z jezerom Lokvarke. Za dovod vode iz jezera Bajer v dolini Ličanke do centrale v Vinodolu, gradijo sedaj izkope za 5,5 km dolg cevovod do hriba Kobljak in 4,2 km dolg predor skozi Kobljak. Ta predor so začeli graditi istočasno na obeh straneh, v sredini hriba pa kopljejo sedaj 130 m globok jašek do višine predora, tako da bodo lahko predor gradili tudi iz srede na obe strani. Samo v zvezi z gradnjo tega pro-

dora so morali zgraditi 5 km pomožnih cest. Pred kratkim so začeli graditi jez za jezero na Lokvarci (jezero Bajer), ki bo dolg 140 m in visok 10 m. Drugo leto pa bodo zgradili še mnogo večji jez v dolini Lokvarke, v katerega bo treba zabetonirati 150.000 m³ betona. Zaradi pomanjkanja delavcev so dela pri gradnji te velike hidrocentralne deloma v zastoju.

Dalmacija, ki ima že tri velike hidrocentralne (dve na Krki pri Šibeniku in mogočno centralo Tito na slapovih Cetine) do dobila še srednje veliko hidrocentralo v Mlinih pri Dubrovniku, ki bo izkoriščala z velikim padcem vod potoka Zavrle. Pri hidrocentrali Manojlovac na Krki pa so že začeli gradbeni dela za razširitev te centrale, da bo imela večjo zmogljivost.

Zaradi popolnosti slike naj še ome-

Rudniki črnega premoga in lignita so v septembru izpolnili oziroma presegli proizvodni plan

V preteklem mesecu so delovni kolektivi zveznih premogovnikov, lignita in črnega premoga v celoti dosegli oziroma prekorajčili proizvodni plan. Zlasti lep uspeh so dosegli zvezni premogovniki lignita, ki so v preteklem mesecu izpolnili 107% plana. Najvažnejši rudniki so dosegli naslednje uspehe: Kreka 121%, Novi Kostolac 111%, Velenje 103%, Klenovnik 101%, Kosovo 95% in Stari Kostolac 94%.

Rudniki črnega premoga so uresni-

čili plan stoođstotno. Najboljše rezultate so dosegli premogovniki Podvsa 110%, Rtanj 104%, Raša 100%, Dobra sreča 100%, Srbski balkan 99%.

Rudniki rjavega premoga so v celoti vzelo dosegli le 93% plana, vendar se mnogi med njimi proizvodni plan tudi prekorajčili. Med velikimi rudniki rjavega premoga beležijo najboljše uspehe: Kočevje 107%, Aleksinac 106%, Zagorje 102, Breza 101%, Siverić 100%, Laško 100% in Senjski rudnik 100%.

Delovni uspehi mariborskih mestnih gradbenih podjetij

Mestna gradbena podjetja v Mariboru, ki so bila osnovana pred tremi meseci, so že v prvem četrtletju svojega obstoja dosegla nekaj lepih uspehov. Stavbeno-kovinarsko, stavbeno-mizarstvo kakor tudi gradbeno podjetje uspešno izvršujejo nekaj velikih del. Med temi je treba posebej omeniti gradnjo trinadstropnega stanovanjskega bloka v Ulici kneza Koclja, obnovo dermatološkega oddelka splošne bolnišnice, kovinarska dela v Splošni stavbeni, v tovarni avtomobilov, v tovarni aluminija v Strnišču in drugod.

Preteklo soboto so se v sindikalnih prostorih zbrali delavci vseh treh podjetij, da pregledajo svoje delo in počastijo udarnike, ki so bili proglašeni na podlagi doseženih uspehov.

Najlepše uspehe je doseglo brez dvoma stavbeno-kovinarsko podjetje. Poleg udarnikov je v njegovem kolektivu tudi novotar klepar Viktor Celan, ki je v pokrivanju strehe na objektu Splošne stavbene na Tezau

Viktor Celan, novotar, ki je pri krovskih delih presegl normo za 89%

presegl normo za 89,15%. Kljub temu, da poleg svojega rednega dela še obnavlja svoj dom, ki je bil med vojno delno porušen, se neprestano bavi s tem, kako bi izboljšal delo. Kleparji so doslej pri pokrivanju porabili mnogo časa za upogibanje pločevine. Celanu je uspelo izdelati posebne klešče, ki omogočajo znatno pospešenje dela pri upogibanju pločevine, saj se delovni čas za upogibanje skrajša na eno tretjino.

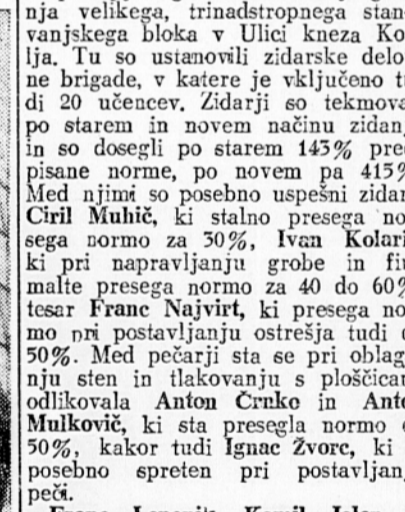
Franc Obrecht je pri izvrševanju ključavničarskih del — kjer so norme zelo visoke — v treh mesecih presegl normo za 23,50%, ključavničar Jožef Luketič prav tako za 31,55%, klepar Martin Jakopin za 30,15%, inštalater Ivan Uhan pa pri vodovodno inštalacijskih delih celo za 56,65%.

Ti udarniki so ob sodelovanju ostalih delavcev dosegli, da je mestno kovinarsko podjetje v treh mesecih presegl plan za 22%.

Največje delo mestnega gradbene-

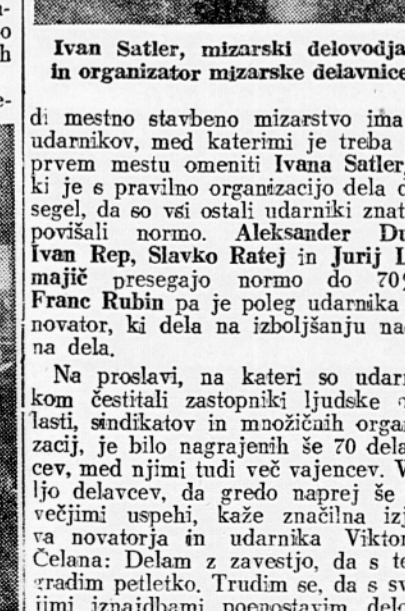
Udarnik Ciril Muhić, najuspešnejši zidar

Franc Najvirt, tesar, ki presega normo za 50%

ga podjetja je trenutno poleg obnove poslojpa trgovske akademije gradnja velikega, trinadstropnega stanovanjskega bloka v Ulici kneza Koclja. Tu so ustanovili zidarske delovne brigade, v katere je vključeno tudi 20 učencev. Zidarji so tekmovali po starem in novem načinu zidanja in so dosegli po starem 145% predpisane norme, po novem pa 415%. Med njimi so posebno uspešni zidarji Ciril Muhić, ki stalno presega normo za 30%, Ivan Kolarić, ki pri napravljanju grobe in fine malte presega normo za 40 do 60%, tesar Franc Najvirt, ki presega normo pri postavljanju ostrižja tudi do 50%. Med pečarji sta se pri oblaganju sten in tlakovanju s ploščicami odlikovala Anton Črnko in Anton Muhić, ki sta presegl normo do 50%, kakor tudi Ignac Zvorc, ki je posebno spreten pri postavljanju peč.

Franc Lepenič, Kamil Jelen in Franc Ferlič so trije soboslikarji, ki so prekorajčili normo od 30 do 50% in so bili proglašeni za udarnike. Tu-

Ivan Sattler, mizar, ki presega normo za 89%

Volitve KLO — borba za dobre osnovne organe ljudske oblasti

Volitve v osnovne organe oblasti — ljudske odbore, pred katerimi stoji vse slovensko ljudstvo, so velikega pomena za naš nadaljnji politični, gospodarski in kulturni razvoj, za nadaljnjo utrditev ljudske oblasti in predvsem za še uspešnejše izvajanje našega plana. Naši novi ljudski odbori ne samo, da morajo biti odločnejše orožje ljudskih množic v borbi proti sovražnikom ljudstva, postati morajo tudi odločnejši nosilci borbe za nadaljnji razvoj naše države.

V naši ljudski državi izhaja oblast iz ljudstva in pripada ljudstvu. To, kar dela našo demokracijo ljudsko, je prav dejstvo, da ima ljudstvo vsoblast od najnižjih do najvišjih organsov trdno v svojih rokah.

Ljudski odbori so osnovni organi te državne oblasti. Njihov ustroj, pristojnosti in medsebojni odnosi dajejo pravo sliko državne ureditve nove Jugoslavije: v vsakem, izmed njih, od krajevnih, mestnih in okrajnih, je uveljavljeno načelo samoupravljanja, načelo, ki odraža vse priporočene pridobitve našega delovnega ljudstva.

Naša ljudska oblast se odlikuje tudi po svoji enotnosti. Tako združujejo osnovni ljudski odbori zakonodajno in izvršilno oblast v svojem območju in volijo organe sodne oblasti. Vse tri funkcije oblasti izvršujejo torej iz ljudskih odborov, ker je prav ta enotnost oblasti porok, da oblast izhaja iz ljudstva in pripada ljudstvu.

Ustava in drugi državni zakoni dajejo ljudskim odborom vse pravice, da v vprašanih svojega območja prinašajo in izvajajo svoje odloke in da si s svojim statutom odredijo notranjo ureditev. Njihova samostojnost je zagotovljena tudi s pravicami, kot n. pr. proračunsko pravo, sprejemanje posebnih lokalnih davčev in njihovo korist, ustanavljanje lastnih gospodarskih podjetij, ustanov itd. — Ti zakoni pa določajo ljudskim odborom poleg velikih pravic, ki so v interesu njihovega prebivalstva tudi številne dolžnosti za politični, gospodarski, kulturni in sploh vsestranski razvoj na njihovem območju. Predvsem je važna skrb ljudskih odborov za krajevne gospodarske naloge, ki so jim doslej posvečali premalo pozornosti. To so zlasti vprašanja tista vprašanja, ki mobilizirajo najširše množice prav zaradi tega, ker prinašajo koristi krajevni skupnosti in posamezniku, ker dvigajo vsakodnevni življenjski položaj ljudi in nastaja njihova izvedba osebno vprašanje in naloga vsakega posameznika. To nalaga ljudskim odborom, da razvijajo vso svojo iniciativo in izkoriščajo vse lokalne možnosti, da bi zadovoljili krajevne potrebe v vsakodnevni življenju svojega prebivalstva. Jasno je, da se morajo pri tem opirati na pobudo in udeležbo ljudstva in njegovih množičnih organizacij, predvsem organizacij Osvobodilne fronte.

Ob pomoči in sodelovanju Fronte bodo tudi ljudski odbori iniciatorji in mobilizatorji tistega ustvarjalnega dela, ki bo še tesneje povezal volivce in dvignilo pomen osnovnih organov ljudske oblasti.

Zato pričenjamo z volivnimi pripravami, kakor je ugotovil Izvršni odbor OF v svojih smernicah organizacijam OF, s kritiko obstoječega stanja, v ugotavljanju napak in slabosti v delu krajevnih ljudskih odborov, z ugotavljanjem, kje gre za napachen sistem dela, kje gre za neznanje posameznih odborov in funkcionarjev in kje gre za namerno sabotažo sovražnih elementov.

Da bi ljudski odbori uspešno izpolnjevali vse svoje naloge in dosledno izvajali politiko, ki je v interesu ljudskih množic, je v prvi vrsti potrebno, da pridejo vanje zares najboljše in najdoslednejši predstavniki

Volitve KLO — borba za dobre osnovne organe ljudske oblasti

Ustanovitev uprave za odkup pri ministrstvu za trgovino in preskrbo

V zvezi z ukrepi za boljšo organizacijo odkupa kmetijskih pridelkov je bila te dni z uredbu vlade LRS na predlog trgovinskega ministrstva ustanovljena uprava za odkup pri ministrstvu za trgovino in preskrbo. Ta uprava ima predvsem nalogo, pripraviti gradivo za sestavo osnovnih planov odkupa, izdelati plane odkupa za tiste kmetijske pridelke, katerih planiranje spada v pristojnost LR Slovenije ter v te zvezi izdelati plan odpreme odkupljenega blaga v notranjost republike. Prav tako je naloga uprave izdelati po osnovnem odkupnem planu kmetijskih pridelkov operativne izvršilne odkupne plane po vrstah pridelkov in okrajih, voditi direkcijo odkupnih podjetij, voditi kampanje odkupa kmetijskih pridelkov v republikah ter glede tega organizirati in voditi operativni razvid. Nadalje je naloga uprave izdelati plan

ljudske borbe. To so tisti tovariši in tovarice, ki so s svojim dosedanjim požrtvovalnim in nesebičnim delom dokazali, da so iskreni rodoljubi in so si zaradi tega tudi ustvarili zaupanje ljudstva. To so delavci in kmetje, udarniki, vsi delovni in sposobni ljudje, ki so si pri svojem delu pridobili izkušenj za vodstvo naše izgradnje, ki bodo razvijali lastno in množično iniciativo in ki se bodo dosledno borili proti stremljenju, spekulacijam in drugim škodljivcem ter sovražnikom našega napredka.

Sedanji ljudski odbori, ki so imeli velikansko vlogo pri obnovi, pri aktivizaciji širokih ljudskih množic za borbo proti ostankom fašizma in za kulturno - prosvetni dvig delovnih množic, so bili izvoljeni že 1945, nekaj mesecev po osvoboditvi. Ker naša množice takrat še niso imele tolikšnih izkušenj, kot jih imajo danes, in ker takrat še niso bili razkinkani, se je nekaterim protiljudskim elementom posrečilo, da so se vrtnili v ljudske odbore, kjer so zavirali delo v interesu skupnosti. To jim danes preprečuje tudi novi zakon o volitvah odborov, ki določa, da morajo kandidati predložiti okrajnim volivnim komisijam tudi potrdilo pristojnega notranjega odseka, da niso bili kaznovani ali da ni proti njim uvedeno kazensko postopanje zaradi kaznivih dejanj proti ljudstvu in državi. S tem je onemogočeno, da bi se vrtnili v ljudske odbore vsi spekulanti, gospodarski saboterji, tisti, ki so se okoriščali in uničevali ljudsko imovino, in vsi ostali protiljudski elementi. Tudi ostala demokracijska določila volivnega postopka omogočajo, da bodo novi ljudski odbori resnični temelj naše ljudske demokracije. To je predvsem ločitev volitev za krajevne in posebej za okrajne ljudske odbore, s čimer je bolj poudarjen pomen volitev v okrajne ljudske odbore. Nadalje določila, da voli vsaka volivna enota po enega odbornika, da kandidatske liste lahko predlagajo tudi družbene in politične organizacije, kar již bo še bolj povezovalo z osnovnimi organi ljudske oblasti, itd.

Vse to, demokratičnost volivnega postopka, nove izkušnje in dejstvo, da so v dvoletnem ustvarjalnem delu zrasli novi ljudje, novi voditelji, ki bodo zastavili vse sile, da bi očistili in nadalje razvijali pridobitve naše borbe in našega dela, nam povsem zagotavlja, da lahko izvolimo take ljudske odbore, ki bodo odločni nosilci borbe proti sovražnikom ljudstva in borbe za nadaljnji razvoj naše države.

V teh predvolivnih pripravah in s samimi volivnimi vodimo torej odločno borbo za dobre ljudske odbore, borbo za vsakega njihovega odbornika. Tov. Aleksander Rankovič je dejal: »Volitve ljudskih odborov omogočajo, da se ljudska oblast s potrebno budnostjo in široko razvito aktivnostjo vseh ljudskih organizacij očisti vseh fistihi, ki so ti tuji in sovražni. Čiščenje ljudskih odborov vseh takih elementov, izvolitev najboljših in ljudski oblasti najprednejših ljudi, ki so jim pri sreču samo interesi ljudstva, pravičnost pri delu — to so v glavnem naloge, ki jih morajo upoštevati ljudske organizacije v volivnih pripravah in med volitvami. Pri te se moramo zavedati ogromnega pomena, ki ga imajo mestni in sploh lokalni ljudski odbori kot osnovni organi državne oblasti. Ti organi, ki predstavljajo politično osnovo vse naše državne ureditve.«

Zato bodo volitve krajevnih ljudskih odborov tudi velika preizkušnja Fronte in ostalih ljudskih organizacij, preizkušnja njihove sposobnosti in dela, v koliko izvajajo smernice, ki jih je postavil II. kongres Ljudske fronte za nadaljnjo utrditev naše ljudske demokracije.

Uprava za odkup pri ministrstvu vodi direktor, ki je neposredno odgovoren ministru za trgovino in preskrbo za vse delo pri odkupu, obenem pa tudi zvezni upravi za odkup pri zveznem ministrstvu za trgovino in preskrbo.

V savskem pristanišču v Beogradu bodo lahko pristajale tudi morske ladje

V kratkem bodo zaključena obsežna dela za obnovo in izgraditev velikega savskega pristanišča v Beogradu. Od majhnega predvojnega pristanišča, ki je bilo med vojno porušeno, se je razvilo veliko moderno pristanišče, kjer bodo lahko po regulaciji Donave pri Djevdapu pristajale tudi morske ladje do 5000 ton nosilnosti, tako da bo odpadla potreba prelaganja tovorov z morskih ladij na rečne in obratno. Izgraditev beogradskega pristanišča je zahtevala zelo obsežna dela, saj je bilo treba prej Savo očistiti od min, dvigniti potopljene ladje ter obrežje usposobiti za gradnjo obale za pristajanje ladij. Samo z velikim naporom delavcev so bila dela izvršena brez zastoja. Danes so v pristanišču zgrajena nova betonska skladišča, keji so v glavnem zgrajeni, na njih pa se premikajo žerjavi. Zemljišče ob pristanišču je zravnan in nasuto ter deloma betonirano. Del keja v dolžini 250 m je zgrajen kot posevni keji, tako da bo pristanišče po-
F. F.

Prvo doma izdelano dvigalo

V štirinadstropni zgradbi tovarne za bombazno industrijo v Zagrebu so te dni montirali prvo hišno dvigalo, ki je bilo izdelano v naši državi. Dvigalo ima nosilnost 1000 kg in je bilo izdelano v tovarni električnih strojev »Rade Končar« v Zagrebu, ki bo v kratkem izdelala nadaljnji dve taki dvigalici. V novem oddelku tovarne za izdelovanje dvigalov so te dni pričeli posevni keji, tako da bo pristanišče po-

Pred sodiščem v Celovcu perejo Maier-Kaibitscha kot priče njegovi sokrivci

Celovec, 23. okt. V nadaljevanju sodne razprave proti vojnemu zločincu Maier-Kaibitschu so zaslišali tudi priče, ki jih je predlagal branilec obtoženca.

Priča Hilda Faichter, tajnica Maier-Kaibitscha, si je z vsemi silami prizadevala zmanjšati krivdo obtoženca. V svojih izpovedbah je šla tako daleč, da jo je moral predsednik sodišča prekiniti. Izjavila je, da o delovanju Maier-Kaibitscha ne ve ničesar, v svojih protislovnih izjavah pa se je tako zaplela, da je samo okrepila prepričanje, da ji je mnogo znanega o zločinu obtoženca, ki jih pa hoče prikriti.

Kot pričó so zaslišali tudi najintimnejšega sodelavca Maier-Kaibitscha, znanega nacista Karla Fritza, ki je bil nedavno kljub očitnim dokazom o krivdi oproščen obtožbe in izpuščen na svobodo. Skušal je seveda opravičiti Kaibitscha. Priznal je, da je bil od rane mladosti prijatelj Maier-Kaibitscha. V času prve republike je bil skupaj s teli obtoženca in se je tudi v času Kaibitschem v velenemških šovinističnih društvih. Leta 1942 je Kaibitsch pozval Fritza v svoj urad, kjer mu je poveril vodstvo nekega oddelka, čigar naloga je bila, kakor Fritz sam izjavlja, »hitro reševanje nemškega obmejnega vprašanja«. Priznal je, da je l. 1942 prisostvoval posvetovanju na Bledu, na katerem so govorili o izselitvi koroških Slovencev iz Slovenije, z Gorenjskega in naselitvi Nemcev iz Kanalske doline za njihovo mesto. Ko se je zavezal za Kaibitscha, je Fritz šel v svojih izpovedbah tako daleč, da je pozabil na izjave, ki jih je podal, ko je bil še sam v preiskovalnem zaporu. Zaradi tega je javni tožilec moral zahtevati, naj se pričó po končanem zaslišanju aretirata.

Kot pričó je nastopil tudi predsednik bivše nacistične vlade Pawlowski, ki je priznal, da je bil v času prve republike upokojen zaradi svojega sodelovanja z nacisti. Po priključitvi Avstrije k Nemčiji je bil za nagrado imenovan za predsednika delovne vlade. Kakor druge pričó tudi Pawlowski »ne ve ničesar« o preseljevanju koroških Slovencev, čeprav je priznal, da je sodeloval pri razgovorih, ki sta jih imela Himmler in Kutschera o preselitvi koroških Slovencev.

Priča Fritz Weissbuch spada med najobsežnejše sodelavce obtoženega Maier-Kaibitscha. Pred sodiščem se je od-

Vojni zločinec Maier-Kaibitsch pred sodiščem v Celovcu

krilo hvalil, da je bil član nacistične stranke in da je bila njegova naloga naseljevanje Nemcev iz Kanalske doline na Koroskem. Bil je na konferenci, na kateri so sklenili preseljevanje koroških Slovencev, kakor tudi skupno z Maier-Kaibitschem na konferenci na Bledu leta 1942.

Neposredno zvezo obtoženega Kaibitscha s »Heimatbundom« in »uradom za širjenje nemščine« je potrdila tudi pričó Richard Wedam, nacist in »Volksdeutscher« iz Italije, ki ga je »Kaibitsch« nastil pri »Heimatbundu« za posle izseljevanja.

Zaslišan je bil tudi sekretar Knopitscheve velenemške stranke Jožef Ostertschnigg, ki si je prizadeval opisati Kaibitscha kot »velikega prijatelja koroških Slovencev«.

Priča Liza Hegler je izpovedala, da je bila funkcionarka »Heimatbund« in velenemške »Südmark« ter da je prejela od teh dveh ustanov plačo. Zato ni nikogar presenetila, ko je postavila vse sile za omiljenje Kaibitscheve krivde.

Priča Herta Kralj, volksdeutscherka iz Ljubljane, je povedala, da so jih leta 1942 Nemci iz Ljubljane zaprosili, naj se preselijo v svojo prado-movino, nemški rajh. Sodelovala je pri razgovorih v zvezi s tem preseljevanjem.

Edino pričó Ana Potočnik je bila

zelo odkrita. Izjavila je, da je prihajala k Kaibitschu, naj posreduje za nekatere slovenske družine, ki so bile »zaradi nekkih napak« izseljene. Ana Potočnik je še danes mnenja, da je bilo to izseljevanje slovenskih antifašistov »pravilna stvar« in da ni zločinstvo.

Nato so ponovno zaslišali bivšega gestapovca Sedlaka, ki je izjavil, da je gestapo spomladi l. 1945 prejel seznam imen ljudi, ki bodo po zlonim nacizma prevzeli oblast.

Priča Heinrich Berger z Dunaja je izpovedal, da je bil l. 1944 kot gestapovec pozvan v Celovec in da je kot tak večkrat prišel v stik z obtoženim Kaibitschem. Izjavil je, da mu je znana izselitev »nekaj družin«, kar pa se je zgodilo zato, ker so člani teh družin odšli v partizanske oddede. Izpovedal je tudi, da je Kaibitsch v sporazumu z gestapom vodil izseljevanje.

Priča Kaplanar je bil sodelavec Kaibitscha iz časa plebiscita. Bil je član »Heimatbund« in oficir hitlerjevske vojske, kakor tudi šef oddelka, ki je vodil kartoteke o koroških Slovenceh, ki so se pregrešili zoper nacizem. Čeprav je priznal med preiskavo, da je Kaibitsch odredil, kdo bo izseljen, je pred sodiščem skušal to zanikati in je trdil, da je o tem odločala gestapo.

- 2. Zakehi Franc 120.—
- 3. Babič Jože 200.—
- 4. Filipič Janez 100.—
- Skupaj 720.—

Okrajna uprava SFOF Šmarje pri Jelšah:
 Okrajni upravi SFOF Šmarje so darovali:
 1. KLO Zibika, znesek zbran o priliki delitve tekst. nakazale 145.—
 2. Okrajna sodišče, o priliki sodnih poravnav 170.—
 Skupaj 315.—

Okrajna USFOF Murska Sobota:
 Okrajni USFOF Murska Sobota so darovali:
 1. Neimenovani novoporočenci o priliki porok 300.—
 2. Brus Franc, komandir postaje NM v Rogoševcih 208.—
 3. Krščanska duh. cerkev 200.—
 Skupaj 708.—

Okrajna uprava SFOF Celje-mesto:
 Okrajni upravi SFOF Celje-mesto so darovali:
 1. Vlaga Anton, o priliki sodne poravnave 200.—
Okrajna uprava SFOF Slovenska Bistrica:
 Okrajni USFOF Slov. Bistrica je o priliki poroke daroval:
 1. Smogavec Janez, Tinjska gora 100.—
 Zbirka »C« skupaj 44.592.50 din.

PREGLEDNICA

St.	Okraj	Pripravečki din	Prirastek din	Padeč din
1.	Celje - mesto	200.—	+ 200.—	—
2.	Celje - okolica	3.000.—	—	— 4.480.—
3.	Grosuplje	—	—	— 2.540.50
4.	Kranj	13.415.—	+ 13.415.—	—
5.	Ljubljana - mesto	7.173.50	+ 6.073.50	—
6.	Ljubljana - okolica	708.—	—	— 8.525.—
7.	Murska Sobota	780.—	—	— 5.725.—
8.	Prevalje	800.—	—	— 14.770.—
9.	Radgona	720.—	+ 620.—	—
10.	Skofja Loka	315.—	+ 149.—	—
11.	Šmarje pri Jelšah	17.381.—	+ 12.511.—	—
12.	Trbovlje	100.—	+ 100.—	—
13.	Slovenska Bistrica	—	—	—
	Skupaj:	44.592.50	+ 33.068.50	— 36.790.50
	v juliju:	48.612.50	—	— 4.020.—

Iz poročila vidimo, da je tudi v avgustu zbirka »C« padla za nadaljnjih 4.020 — din. Število okrajev se sicer zvišalo vendar so pri 6 okrajih padli precejšnji: Prevalje, Ljubljana-okolica, Celje-okolica itd.

Okrajji Kranj in Trbovlje ter Ljubljana - mesto so v avgustu zbirko »C« precej zvišali

Dohodki zbirke »C« ostajajo v celoti okrajnim upravam SFOF, ki jih samostojno razdeljujejo v svojem področju.

Zbirka »C« je verna slika vne-melavnosti in iznajdljivosti posameznih uprav SFOF v načinu zbiranja teh priložnostnih zbirk, daril in volil.

Uprava socialnega fonda OF pri IOOF Slovenije.

Poročilo uprave Socialnega fonda pri Izvršnem odboru OF Slovenije

ZBIRKA »C«
 v mesecu avgustu 1947.

V zvezi s poročilom v »Slovenskem poročevalcu« z dne 12. in 21. oktobra 1947 in na podlagi čl. VIII. statuta Socialnega fonda OF in čl. 14. poslovnika o poslovanju uprav SFOF, izpolnjuje načelo javnosti, izdaja uprava SFOF pri IOOF za mesec avgust 1947 poročilo o prispevkih Socialnega fonda OF v zbirko »C«.

Okrajna uprava SFOF TRBOVLJE:
 Okrajni upravi SFOF v Trbovljah so darovali:

- 1. Novoporočenci o priliki porok 10.933.—
- 2. Završnik SL Trbovlje 100.—
- Krajevni USFOF Hrastnik so ob priliki porok darovali:

- 1. Zdove Franc in Pfaifer Dragica 210.—
- 2. Zagar Ivan in Seme Marija 250.—
- 3. Dragar Josip in Šnek Ada 150.—
- 4. Stražar Alojzij in Grebene Ivica 80.—
- 5. Kandušer Aleks in Trbovc Slavica 150.—
- 6. Kovač Stanislav in Urlep Mirica 150.—
- 7. Bizjak Rafael in Markelj Ivanka 50.—
- 8. Groznik Franc in Narglav Betka 140.—
- 9. Oberčkal Silvo in Kosmatin Justina 90.—
- 10. Povše Ignac in Koštr Ana 100.—
- 11. Bevc Alojzij in Anica Peršnik 150.—
- 12. Špažar Miha in Alojzija Leskovec 100.—
- 13. Vračun Franc in Hermina Grum 100.—

Krajevni USFOF v Hrastniku, je daroval:

- 1. Čoh Mirko, Hrastnik, ob priliki sodne poravnave 200.—

Mestni upravi SFOF Zagorje so darovali:

- 1. KLO Zagorje, znesek zbran na matičnem uradu ob priliki raznih porok 3.238.—
- 2. Sindikat rudarjev, kot presežek od nakupa ovac 1.005.—
- 3. KUSF Svibno, Radeče je darovala okrajni USFOF Trbovlje znesek, nabran ob priliki pobiranja rednih prispevkov 185.—
- Skupaj 17.381.—

Okrajna uprava SFOF KRANJ:
 Okrajni USFOF so ob priliki porok darovali:

- 1. Neimenovani novoporočenci 13.415.—
- Okrajna USFOF Ljubljana-mesto:**
- 1. Mestni upravi SFOF je bilo darovano o priliki porok 5.255.—
 - 2. Sindikat gospodinskih pomočnic 720.—
 - Religijski upravi SFOF Bežigrad-Siška so darovali:

Proglašitev udarnikov, novatorjev in racionalizatorjev osiške tovarne vžgalic

Osiška tovarna vžgalic »Drava« je bila proglašena kot najboljši kolektiv kemične industrije v naši državi, glede vodstva industrijske evidence. Ze v majskem tekmovanju je bila proglašena kot najboljši delovni kolektiv v Osiški. Tovarna vsak mesec presega proizvodni plan. V prvih treh četrtletjih je izpolnila 82% letnega proizvodnega plana. Te dni se v podjetju proglašijo udarniki, novatorje in racionalizatorje ter nagradili

najboljše delavce iz sklada vodstva z nagradami v skupni vsoti 210.000 din. Proglasili so 10 udarnikov, po enega novatorja in racionalizatorja, 170 delavcev je bilo pohvaljenih in nagrajenih. Za novatorja je bil proglašen in nagradjen z 10.000 dinarji strojni ključničar Franjo Starešinič, ki je izdelal posebno napravo na stroju za izdelovanje glavic na vžgala, s čimer je omogočil podjetju zna-ten prihranek.

Sodna razprava proti članom roparske tolpe in njihovim pomagačem

Ahačičeva tolpa je v tuji vohunski službi zagrešila neštete zločine

Ljubljana, 24. oktobra. Danes se je pričela pred okrožnim ljudskim sodiščem v Ljubljani sodna razprava proti vodji roparske tolpe Francu Ahačiču, njegovim pomagačem Slavku Carmanu, Francu Ogrisu, Angeli Ogris, Matevžu Megliču, Antonu Dovžanu, Pavlu Dovžanu, Jožetu Ahačiču, Jožetu Murniku, Luciji Gladek, Janezu Primožiču, Mariji Zupan, Luciji Pogačar, Jožetu Papežu, Jane-

zu Lausegerju in Blažu Matalnu, ki so zakrivali zločine vohunstva, ropanja, banditizma in druge zločine proti ljudstvu in državi. Ahačičeva zločinska tolpa je ustrahovala in terorizirala prebivalstvo na področju Sv. Ane pri Trzinu, ropala zasebno in ljudsko imovino ter zagrešila po nalogu agentov tuje vohunske službe neštete druge zločine.

da ima tolpa radioodajno postajo, tega ni prijavil oblastem.

Gladek Lucija je od decembra 1946 pa do aprila 1947 nudila banditom Ahačiču in Lausegerju zatočišče na svojem domu in sprejemala od njihju naropani denar, s katerim jima je nabavljala hrano. Poleg tega je na svojem domu omogočila sestanek med Lausegerjem Janezom in Polajnar Anom.

Primožič Janez se je v septembru 1946 dogovoril z Lausegerjem, da bi ga proti nagradi 15.000 din spravil preko meje in se priključil izdajalskim organizacijam pobeglih vojnih zločincev v inozemstvu. V decembru 1946 je banditoma Lausegerju Francu in Ahačiču Francu nudil tri tedne zavetništva v svoji hiši ter ju obveščal o kretanju varnostnih organov. Poleg tega je ponudil banditu Lausegerju Francu svoj revolver z municijo.

Zupan Marija in Pogačar Lucija sta na svojem domu pri Sv. Luciji sprejeli v jeseni 1946 bandita Ahačiča Francu. V aprilu 1947 pa o-ber- njega tudi Lausegerja Francu. Obozorili sta Ahačiča, da je v Begunjah in Lesah precej vojske.

Papež Jožef je od jeseni 1946 vedel za kretanje pripadnikov oborožene tolpe, ki jo je obveščal o premikih patrulji v okolici Sv. Ane. Ahačič je v juliju 1947 izdal za sedo varnostnih organov. Poleg tega se je z njim dogovoril, da bo v jeseni posebnim v Avstrijo. Od Ahačiča je prejel tudi revolver.

Lauseger Janez je vedel, da je Lauseger Franc pripadnik oborožene tolpe in da prihaja domov, a tega ni javil oblastem, temveč se je z njim sestajal na stanovanju Gladek Lucije.

Mataln Blaž je banditu Ahačiču večkrat preskrbel hrano in stanovanje ter sprejemal od njega denar blago in 1 kg masti, dasi je vedel, da se vse pridobljeno na nepošten način.

Zločini po navodilih tuje vohunske službe

Obtoženi Franc Ahačič je vohunil v korist tuje vohunske službe. Od 4. oktobra 1945 dalje je do svoje aretacije vzdrževal stike s tujo vohunsko službo, od katere je prejemal navodila za vohunsko delo in ji izročil podatke vojaškega in političnega značaja, ki pomenijo posebn varovano državno tajnost. V okviru vohunskega delovanja je zagrešil naslednja dejanja:

Dne 4. oktobra 1945 je na Bledu kot kurir OZNE ljubljanskega vojnega področja pristal, da sodeluje s tujim agentom, čez tedno kasneje pa je podpisal obveznost, da bo redno delal za njegovo obveščevalno službo in o njem sodeloval navodila. Zavezal se je, da bo prisrbel podatke o organih OZNE, o delu posameznih organov, o pripornikih, ki so v zaporih OZNE in pripravil seznam partijskih organizacij ter funkcionarjev v okolici Trzinca. Poleg tega se je zavezal, da bo poročal o premikih in spremembah v vojaških enotah. Agentu tuje obveščevalne službe, s katerim je imel sestanke v Ljubljani, Kranju in okolici Trzinca, je skupno s svojim pajdašem Francem Lausegerjem izročil 125 poročil o OZNI, o funkcionarjih KP, o premikih, stanju in kretanju vojske ob avstrijsko-jugoslovanski meji in o posameznih sovražnih osebah v okolici Trzinca, ki bi lahko koristili tujemu vohunstvu. Za svoje vohunstvo je prejel od agenta tuje vohunske službe več nagrad v skupnem znesku 21.000 d.n.

Konec maja 1947 je prejel od komandanta tuje obveščevalne službe v Celovcu nalogo, da se vrne v Jugoslavijo in da zbere tam čim točnejša poročila o oborožitvi, razporeditvi in premikih vojske ob avstrijsko-jugoslovanski meji. Ahačič se je res vrnil nazaj v Jugoslavijo in zbral zahtevan podatke vse do svoje aretacije. V ta namen se je povezal z raznimi pripadniki in protiljudskimi elementi iz okolice Trzinca, ki so mu pošiljali razne podatke za sestavljanje njegovih vohunskih poročil.

Z namenom, da bi nasilno rušil državno ureditev FLRJ in ogrožal pridobivanje narodno osvobodilne borbe, je Franc Ahačič po navodilih tuje obveščevalne službe organiziral in vodil od junija 1946 do aretacije teroristično bando, ki se je poleg njega sestavljali s Lausegerjem Franc in Ogris Karel. Banda je kretala okoli Trzinca in v njegovim vodstvu izvedla več terorističnih in roparskih akcij. Da bi omajala moč ljudske oblasti, je skušal odvračati ljudi od dela in za lažno propagando, češ da bo »križarska vojska« v kratkem s pomočjo tuji sil zrušila državno ureditev FLRJ. Poleg tega je s svojima pajdašema izvajal teror nad civilnim prebivalstvom, zlasti nad pripadniki Osvobodilne fronte, l. ko je v juniju 1946 z orožjem prisilil posestnika Tišerja Janeza iz Loma pri Trzinu, da mu je izročil 10.000 din. Od posestnika Primožiča Jakoba in Meglič Jožeta ter Meglič Ivane je tudi izsilil večje vsote denarja. V oktobru istega leta je od Smolej Lucije iz vasi Mlake izsilil 9000 din, od Jerala Ane iz Mlake 1600 din in Božič Jožeta 315 din in 2 litra žganja. Decembra 1946 je ponovno prišel k Božiču Jožetu in zahteval 5 kg slanine, 1 nahrbtnik, nekaj posode, od Smolej Lucije pa 60 kg masti, 5 kg jabolk, 10 kg moke in kos prekajenega mesa ter 1 steklenico žganja. V oktobru 1946 leta je vlomil v trgovino Jazbec Antona iz Begunj in nakradel razno blago v vrednosti 7859 din. Vlomil je tudi v hišo Kolm. na Ivana iz Begunj in mu odnesel pet bal blaga v skupni vrednosti 31.916 din. Poleg vlomov v privatne hiše je vlomil tudi v pisarno krajevnega ljudskega odbora Sv. Ane nad Trzinom in odnesel pisalni stroj ter 68.071 din gotovine.

Ko so banditi Ahačiča Francu in Lausegerja Francu zasledili varnostni organi v njihovem zaklonišču v bližini Srednjega Vrha nad Trzinom, je s streli iz brozostrelke ubil oficirja KNOJa Bokala Antona, v marcu 1947 pa je s pištolo ustrelil poročnika Pintarja Francu, ki ga je hotel aretirati.

Ostali obtoženci so Ahačičevi banditi dajali pomoč v hrani, stanovanju, obleki in obutvi ter ovirali organe državne varnosti pri zasledovanju članov bande. S svojim delom so dokazali, da se strinjajo z delom tolpe, da bi se z nastiljem zrušila ljudska oblast v FLRJ in vse pridobitve narodno osvobodilne borbe.

Carman Slavka je od septembra 1946 do julija 1947 vzdrževala z Ahačičem Francem stalne pismene stike. Sestajala se je z njim tudi osebno v okolici Sv. Ane in na stanovanju svojega strica Ogrisa Francu. Poročila je banditu o kretanju vojaških enot in organov UDV, ki so bando zasledovali. Z namenom, da privede varnostne organe na napačno sled, je izročila organom UDV Ahačičevo pismo, v katerem ji sporoča, da je pobegnil v Trst. Poleg tega je od Ahačiča sprejela denar v znesku 3500 din, čeprav je vedela, da je denar ukraden.

Ogris Franc in Ogris Angela sta prav tako nudila materialno pomoč tolpi. V svojem stanovanju sta od oktobra 1946 do aprila 1947 osemkrat sprejela Ahačiča Francu, Lausegerja Francu pa sta 6. novembra 1946 obvezala, ko je bil ranjen pri zasledo-

vanju. Ogris Franc je od banditov sprejel nagrade in sicer 3 m blaga ter 3000 din. Poleg tega pa sta imela obtoženca z Ahačičem sestanek, na katerem sta mu poročala o položaju na terenu in o kretanju vojaških patrulj.

Meglič Matevž je Ahačiču Francu dva dni nudil stanovanje in hrano ter sprejel od njega 5000 din, v decembru 1946, je Ahačiču pomagal prenašati nakradeno blago, v februarju t. l. pa je Ahačiča opozoril, da sta pri osedu dva organa UDV in s tem otežilo njegovo izsleditev.

Dovžan Anton in Dovžan Pavla sta vzdrževala od novembra 1946 stike z Ahačičem in njegovima pajdašema. Poleg tega jima je dajal hrano in stanovanje ter jih opozarjal na nevarnosti in kretanje varnostnih organov.

Ahačič Jože se je večkrat sestajal z Ahačičem Francem, čeprav je že oktobra 1946 vedel, da je pripadnik oborožene tolpe. Prvič se je sestel z njim februarja 1947 v hiši Ravnik Janeza pri Sv. Ani ter sprejel od njega 1200 din, čeprav je vedel, da je denar ukraden. V juliju 1947 je Ahačiča opozoril, da je pri Anketetu v Sv. Ani 20 vojakov in hotel s tem preprečiti njegovo aretacijo.

Murnik Jože je 3. IV. 1947 sprejel Lausegerja Francu in mu dal hrano in pijačo. Kljub temu, da je vedel,

Obtoženi Ahačič v službi tujega agenta H. Belferija

V obrazložitvi obtožnice je poudarjeno, da je preiskava proti obtoženemu Ahačiču F. ugotovila, da je že leta 1945 stopil v tujo vohunsko službo, da je agentu tuje službe H. Belferju vse od prvih stikov z njim, dajal razna zaupna poročila, do katerih je prišel kot uslužbenec OZNE. Nadalje je bilo ugotovljeno, da se je v začetku leta 1946, ko je bil odpuščen iz službe, povezal tudi z agentom tuje vohunske službe Lausegerjem F., preko katerega je vzdrževal prate tako stike s tujo vohunsko službo. Junija 1946 je pričel vlamljati in ropati v okolici Trzinca, kakor sam priznava — po naročilu nenjenega agenta. Ko je bil zaradi tega avgusta 1946 aretirán, se mu je posrečilo pobegniti, odšel je v ilegalo ter skopno z Lausegerjem, ki se je po navodilu agenta tuje službe tudi umaknil v ilegalo, začel terorizirati in ropati prebivalstvo v okolici Trzinca. Kot vodja te teroristične bande je Ahačič zagrešil vrsto zločinov. Kaznivá dejanja obtoženega Ahačiča so z izjavami soobtožencev in pridokazana in tudi obtoženec sam jih v celoti prizna.

Med preiskavo je bilo prav tako ugotovljeno, da so soobtoženci v celoti poznali delovanje Ahačičeve oborožene tolpe, da so vedeli, da ima tolpa zveze z agento tuje vohunske službe Lausegerjem F., preko katerega je vzdrževal prate tako stike s tujo vohunsko službo. Junija 1946 je pričel vlamljati in ropati v okolici Trzinca, kakor sam priznava — po naročilu nenjenega agenta. Ko je bil zaradi tega avgusta 1946 aretirán, se mu je posrečilo pobegniti, odšel je v ilegalo ter skopno z Lausegerjem, ki se je po navodilu agenta tuje službe tudi umaknil v ilegalo, začel terorizirati in ropati prebivalstvo v okolici Trzinca. Kot vodja te teroristične bande je Ahačič zagrešil vrsto zločinov. Kaznivá dejanja obtoženega Ahačiča so z izjavami soobtožencev in pridokazana in tudi obtoženec sam jih v celoti prizna.

Med preiskavo je bilo prav tako ugotovljeno, da so soobtoženci v celoti poznali delovanje Ahačičeve oborožene tolpe, da so vedeli, da ima tolpa zveze z agento tuje vohunske službe Lausegerjem F., preko katerega je vzdrževal prate tako stike s tujo vohunsko službo. Junija 1946 je pričel vlamljati in ropati v okolici Trzinca, kakor sam priznava — po naročilu nenjenega agenta. Ko je bil zaradi tega avgusta 1946 aretirán, se mu je posrečilo pobegniti, odšel je v ilegalo ter skopno z Lausegerjem, ki se je po navodilu agenta tuje službe tudi umaknil v ilegalo, začel terorizirati in ropati prebivalstvo v okolici Trzinca. Kot vodja te teroristične bande je Ahačič zagrešil vrsto zločinov. Kaznivá dejanja obtoženega Ahačiča so z izjavami soobtožencev in pridokazana in tudi obtoženec sam jih v celoti prizna.

V Sloveniji imamo že 65 industrijskih magazinov

Sindikalne podružnice v Sloveniji so v zadnjem času z veliko aktivnostjo organizirale industrijske magazine in delavske menze, da delavcem in njihovim družinam omogočijo boljše prehrano oziroma prehrano. V sporazumu s trgovskim ministrom so bili industrijski magazini ustanovljeni pri skoraj vseh zveznih in republiških industrijskih podjetjih. Tako je sedaj v Sloveniji ustanovljenih že 65 industrijskih magazinov za preskrbo okrog 130.000 potrošnikov. Največ teh magazinov ima rudarska industrija, za njo pa so kovinska, tekstilna, kemična, papirna in lesna industrija ter industrija kemena. V kratkem bodo odprli še industrijske magazine za gozdne delavce.

Vinski mošt

Vinski mošt ni zavezan plačilu davka na promet proizvodov na vino (tar. št. 704) dokler traja vretje, vendar najdalje do 20. novembra, čeprav vretje še ni končano. Tudi vinski mošt podvržen davku na sadni mošt (tar. št. 119) in je po dosedanjih predpisih prost vsakega davka, razen krajevne trošarine. Če se vretje vinskega mošta prepreči z namenom, da bi se oddajal v promet kot brezalkoholna pijača in če ne vsebuje več kakor 1% alkohola, se mora od tega mošta plačati davek po tar. št. 117 davka na promet proizvodov, to je po stopnji 6% o cene proizvodov.

V pripombi k tar. številu 704 davka na promet proizvodov je določen 20. november kot krajni rok za prijavo novega vina oziroma vinskega mošta ne glede na to, ali je postopek vretja končan ali ne. Če se je vretje končalo pred 20. novembrom in se je novo vino pričelo prodajati pred tem terminom, se mora vino takoj prijaviti in plačati davek po tar. št. 704. Kmetje — vinogradniki in drugi proizvajalci vina morajo svoj pridelek vina prijaviti najkasneje do 20. novembra, vinogradniške in vinarске zadruge pa do 25. novembra pristojnemu krajevemu ali okrajnemu ljudskemu odboru. Prijaviti pa morajo tudi vsako odsvojitve vinskega mošta pred tem datumom s točno navedbo kupca. Vsako pošiljko vinskega mošta mora na transportu spremljati predpisana spremnica, ki jo izda krajevni ali okrajni ljudski odbor na prijavo prodajalca. Ko sprejme krajevni ali okrajni ljudski odbor duplikat spremnice, se prepriča, če je pošiljka vinskega mošta v redu prispela v nametni kraj, to potrdi na duplikatu in ga vrne izstavnemu ljudskemu odboru. Kupec vinskega mošta pa mora dospelu pošiljko takoj prijaviti ljudskemu odboru in plačati krajevno trošarino. (Razen, če se vinski mošt vketli v davčno shramišče).

Okrajni ali krajevni ljudski odbor vpiše podatke iz prijave in količino pridelanega vinskega mošta oziroma

KULTURNI PREGLED

Pred premiero „Tugomera“

Drugi bodo po dolgem poletnem premoru, čigar konec je gledališko občinstvo že nestrpno pričakovalo, spet odprli vrata ljubljanske Drame. Začetna predstava tretje sezone po osvoboditvi bo premiera — upravičeno lahko rečemo: krstna predstava — novega „Tugomera“.

njegovo ljudstvo. Vendar je v „Tugomera“ tudi jasno izražena misel: usodna napaka posameznika ljudstvo sicer lahko pripravi v nesrečo, ugonobiti ga pa ne more: del Slovencev se pod Batogovim vodstvom reši, Vrza Franke prekoline — in mi vemo, da se bo njena kletva uresničila.

v resni predstavi. Prej bodisi sploh ni prišel na oder — po „zaslugi“ avstrijske cenzure in starojugoslovanske kulturne politike — ali pa je bil občinstvu predstavljen v okrnjeni, izpačeni obliki.

Predavanje tov. Staneta Kavčiča na Ljudski univerzi v Ljubljani

V torek zvečer je tov. Stane Kavčič, član izvršnega odbora OF in podpredsednik Prezidijske Ljudske skupščine LRS imel predavanje o borbi naprednih sil proti imperializmu. To je bilo že drugo letošnje predavanje Ljudske univerze. Videl smo, da je zanimanje za Ljudsko univerzo med našimi ljudmi zelo naraslo, saj je bilo že prvo predavanje v veliki dvorani kina Matice zelo obiskano, dočim na drugem predavanju že skoraj niso mogli dobiti prostora.

dila nova država z ljudsko oblastjo, država delavcev in kmetov, je bistvena in epohalnega pomena. Sovjetska zveza je v tridesetletnem obstoju prešla iz izključno agrarno zaostale države v napredno industrijsko državo, uničila vse razrede in izkoriščanje človeka po človeku, prišla je v socializem in danes stoji že na pragu komunizma. V njo gledajo vsi resnično demokratični ljudje kot v svetlo bodočnost, ki kaže pot v svobodo, demokracijo in proti izkoriščanju, obenem pa se je izkazala Sovjetska zveza prav v teh dneh kot nepomirljivi pobornik miru, demokracije in svobode, ko zapadni imperialisti in reakcionarji hujskajo na novo vojno, rožljajo z atomskimi bombami in strašijo svet.

Largo, Mozart: Rondo, Zažycki: Romance, Statkowski: Mazurka, Szymanowski: La Fontaine d'Aréthuse, Ples 2, Debussy: Valse, Cassado: Requiebro.

Zapiski

Revue Internationale de Police Criminelle (avgust — september 1947), strokovni organ Mednarodne komisije za kriminalno policijo, v kateri je uradno zastopana tudi FLRJ, prinaša razpravo profesorja pravne fakultete ljubljanske univerze Aleksandra Makleova z naslovom „La Criminalité rurale en Yougoslavie“. Avtor v njej podrobno razčlenja vprašanje podeželske kriminalitete v Jugoslaviji, zlasti pred drugo svetovno vojno. Pisec nam glasila, da je po osvoboditvi v FLRJ izvedena širokopotezna agrarna reforma uresničila smotno notranjo kolonizacijo, odpravila zadnje ostanke fevdalnih odnosov, na novo uredila zemljiški zakup, dokončno likvidirala vprašanje kmečkih dolgov, postavila na nove temelje organizacijo združništva, normirala v interesu ljudstva predpise o lovu in ribolovu. Omenjeni in številni drugi ukrepi v okviru petletnega plana industrializacije in elektrifikacije so usmerjeni za dostitvi širokih ljudskih slojev. Pisec prihaja do zaključka, da ustvarja nova agrarna reforma ugodne pogoje za odstranitev vzrokov podeželske zločinčnosti, ki so bili zvezani z zapostavljenim položajem siromašnejših kmečkih slojev v predprilski Jugoslaviji. Razpravo spremljajo statistične tabele in pokrajinske slike podeželskih predelov LR Slovenije.

Sovjetski akademik V. I. Pičeta, pred kratkim umrl sloveč zgodovinar, je kot enega svojih zadnjih prispevkov priobčil v bibliografski reviji „Sovjetskaja knjiga“ (1947, št. 5, str. 119—123) podrobno poročilo o ruskem prevodu dr. L. Cermeljevega dela o slovenski manjšini v Italiji. To delo je izšlo v seriji ruskih prevodov, ki jih je leta 1945 objavil Znanstveni inštitut v Ljubljani (oddelek za mejna vprašanja).

Varšavi z orkestrom Filharmonije in odigrala Brahmov Koncert z ogromnim uspehom. Od tedaj je koncertirala z dirigentom Emilom Mlinarskim na Poljskem in v inozemstvu: v Angliji in na Češko-slovaškem. Od svojega petnajstega leta že koncertira Dubiska po vseh evropskih državah z velikim uspehom in vedno propagira predvsem poljsko glasbo. Poljskega skladatelja Karla Szymanowskega je tako navdušila z interpretacijo njegovih violinskih skladb, da je koncertiral skupno z Dubisko na Poljskem in v tujini. Od tedaj Dubiska vneto popularizira skladbe Szymanowskega in postaja — po Pavlu Pohanjskem — njihov največji propagator. Za časa okupacije je ostala v državi in se pogumno upirala vsem predlogom za umetniško sodelovanje z Nemci. Dubisko spremlja stalno prof. Jerzy Leitold, eden izmed najbolj priznanih poljskih glasbenikov.

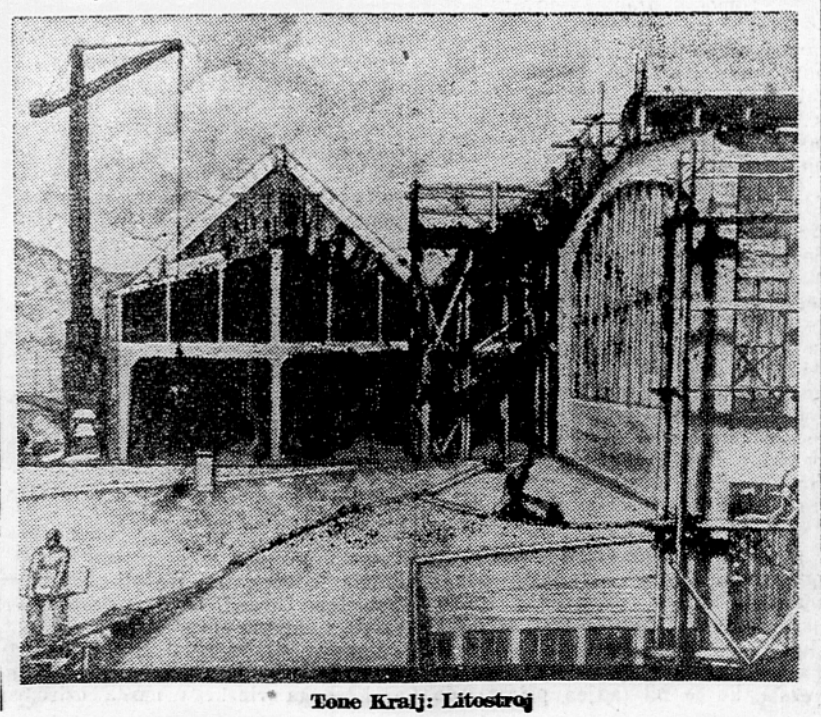
Violinistka Irena Dubiska se nam bo predstavila s sledečim sporedom: Tartini: Vražji trileček, Veracini: Allegro,

Gostovanje pevskega zbora delavskega prosvetnega društva iz Škedenja pri Trstu

Ob koncu meseca oktobra in v prvih dneh novembra bo gostoval v Sloveniji in v Zagrebu pevski zbor delavskega prosvetnega društva iz Škedenja pri Trstu. Zbor bo nastopal z izbranim programom slovenskih in hrvatskih narodnih in partizanskih pesmi.

Gostovanje Irene Dubiske

V torek 23. t. m. bo koncertirala v Veliki Filharmonični dvorani violinistka Irena Dubiska, prof. Drž. konservatorija v Varšavi. S študijem violine je pričela s svojim šestim letom in v trinajstem letu dokončala Konservatorij Sterna v Berlinu pri prof. Gruberju z vsemi odlikovanji in nagradami, t. j. z diplomom, medaljo in nagradno violino. Pozneje je njen ne navaden talent vzbudil zanimanje slavnega violinista Bronislava Hubermana, ki ji je dal mnogo dragocenih nasvetov. Svoje priznanje ji je najbolj izkazal s tem, da je priredil s svojo nadarjeno učenko niz skupnih koncertov: V Berlinu, Amsterdamu, Haagju, Varšavi, Pragi itd. Slavni holandski čelist Heikking je povabil Ireno Dubisko v svoj trst, ko je imela 15 let. Z 18 leti je nastopala

Tone Kralj: Litostroj

Kranjski okraj bo v nedeljo pokazal uspehe festivala za utrditev sodelovanja med delavcem in kmetom

Od 5. do 26. t. m. je bil v okraju Kranj delovni festival. Prvi teden so bile po raznih krajih fizikalne tekme s zaključno paradno v Kranju. Drugi teden so bila na podeželju predavanja ljudske univerze, dve zvočni kinoaparaturi pa sta obiskovali vse kraje, v katerih je bilo možno privediti predstave. Ker je imel ta festival namen prikazati povezavo kmeta in delavca, so vse čase hodile na deželo delavske skupine iz vseh tovarnov v okraju. Na kmetih so opravile strokovna popravila strojev, manjših dozidav stavb in hišnih del, ki so jih želele kmetje, kmetje pa so s svoje strani sklepali pogodbe za oddajo živeža sindikalnim kuhinjam in ustanovam. retkelo nedeljo je bil dan prostovoljnega dela po vseh vaseh kranjskega okraja. Popoldne so bile na vseh se žib krajevnih odborov kulturne akademije, na katerih so nastopali delavci in kmetje, po akademijah pa je bilo ljudsko rajanje. Na katerem so se delavci in kmetje razvedrili v ovarijskih govornih.

Mladina povezuje s svojim delom delavca in kmeta

Kranjska mladinska delovna brigada, ki je bila na prostovoljno delo na Sentursko goro da popravi cesto. Vaščani, ki so jo sprva nezauzpano gledali, so se ji po njenih prvih uspešnih prizdružili s krampi in lopatami. Zgled mladine jih je potegnil za seboj. Pri delu so mladini pomagali tudi nekateri drugi prostovoljni delavci in vojska. Kmalu so kmetje postali precej zgovorni. V vasi so medtem pripravljali izdatno malico. Že ob 10. uri je bilo zaključeno delo pri prvem klancu, kjer so izkopali in splinirali 60 kubičnih metrov zemlje druge kategorije. V kratkem odmoru, med katerim so pridni delavci s slastjo posegali po dobri malici, so se v najlepšem razpoloženju prisrčno pomenkovali mladinci, delavci, kmetje in vojak. Kmetje so spoznali, da prinaša povezava z delavci in mladino lepe uspehe. Tudi obrtniki, ki so prišli skupno z mladino in odprli svojo delavnico sredi vasi, so imeli polne roke dela v splošno zadovoljstvo vaščanov.

Delovni obisk kranjskih delavcev v Preddvoru

V okviru delovnega festivala so delavci iz kranjskih tovarnov obiskali tudi Preddvor. Sprejeli so jih pionirji in mladinci, zastopnice AFZ in KJF in jih spremlili v Dom prosvete, kjer so se razdelili po stroki. Pred čevljarji so se kmalu nagrmadili čevlji. Električarji so popravili po vasi in v Prosvetnem domu vso električno napeljavno, ki je bila v zelo slabem stanju. Šivilje pa so v Mladinskem okrevišču naše šivanja in krpanja na pretek. Preddvorske gospodinje so ves teden pripravljale tudi lonce in kozice, ki so jih delavci pokrpali. Da gre zares, pa so se prepričali ljudje, ko so zagledali na avtu tudi zobohemski stol. Tovariš je izdiral zobe in tudi plombiral, kar se je še dalo. V lepo okrašeni dvorani v Domu prosvete so tovariši iz Kranja popoldne nastopili z enodejanko, domačo mladino pa je plesala narodne in kozakške pleske. Ob tej priliki so bili nagrajeni tudi najbolj zavedni preddvorski kmetje, ki so poleg obvezne oddaje žita in krompirja ponudili prostovoljno tudi največje količine. Kdor si je tega dne ogledoval potek dela in popoldansko predstavo, je moral spoznati, da so taka sodelovanja med delavci in kmeti najlepša, pa tudi najkrajša pot do medsebojnega prijateljstva.

Kranjska mladinska delovna brigada pri prostovoljnem delu na cesti na Senturski gori

Na Muljavi so zgradili novo šolo

V nedeljo 26. t. m. bodo v rojstem kraju pisatelja Josipa Jurčiča na Muljavi odprli novo moderno šolo. Staro šolo so l. 1942 požgali fašisti. Naša ljudska oblast pa je omogočila, da so si na Muljavi v rekordnem času postavili novo. Nanjo je vsak prebivalec tega kraja upravičeno ponosen. To je prva šola v grospeleskem okraju, ki je bila zgrajena po petletnem planu, verjetno pa je tudi prva šola v Sloveniji, ki je bila tako hitro zgrajena. Poleg šolskega poslopja bo tudi stanovajska stavba za učiteljstvo. Zanj so že skopani temelji, ki bodo še to jesen zazidani. Prihodnje leto bosta obe stavbi v celoti dograjeni.

uspešni gradnji novega šolskega poslopja ima tudi okrajno gradbeno podjetje, ki je pravčasno dobavilo potrebne materiale in dobro organiziralo zidavo, dasti mora izven okraja izvršiti velike gradbene naloge. Duša vseh naporov za novo šolo pa je bil šolski upravitelj Jože Perko, ki je organiziral prostovoljno delo. S tem je dal zgled, kako mora učitelj urediti tudi materialne pogoje za uspešno izobraževalno in vzgojno delo na podeželju in za aktivizacijo ljudstva v borbi za znanje.

Primer gradnje šole na Muljavi kaže končno, kaj lahko ustvari tesna povezanost delovnega ljudstva z delovno inteligenco. Pri izvršitvi te naloge se je ljudstvo na tem primeru, na katerem je bilo živo zainteresirano, zavedlo svoje moči in je izvedlo nalogo kljub težavam, ki so se pokazale kot posledica protiljudske prosvetne in gospodarske politike starih jugoslovanskih režimov.

V priznanje ljudstvu z Muljave za uresničenje pogojev za dvig ljudske prosvete je sindikat grafičnih delavcev iz Ljubljane ob Jurčičevi proslavi podaril ljudski knjižnici nad 200 izbranih knjig. P. V.

Gostovali smo v Mislinji

Igralci LPS iz Št. Andraža smo odigrali že nekaj iger na domačem odru, sedaj pa smo šli gostovat v Mislinjo, kjer so nas prisrčno sprejeli sindikalni delavci tamkajšnje lesne industrije. Nastopili smo z igrjo „Glavni dobitke“. Mislinjski sindikat pa smo povabili, da nastopi na našem obnovljenem odru z igrjo „Vozel“, saj je nujno potrebno, da se spoznavamo in drug drugemu pomagamo z navesti.

Iz Prekmurja

Podprimo ljudsko knjižnico in ustanovimo čitalnico

Pred enim letom je „Ljudska prosveta“ OF v Murški Soboti ustanovila Ljudsko knjižnico. Z nabiralnimi akcijami je bilo zbrano osemsto knjig. Ker živimo na obmejnem ozemlju, bi bilo potrebno, da bi imela knjižnica več knjig, predvsem takih, ki so izšle in izhajajo po osvoboditvi. Ker „Ljudska prosveta“ nima dovolj sredstev, da bi vse te knjige nabavila, naj bi merodajni činitelji priskočili na pomoč in podprli to tako važno ustanovo.

Knjižnica ima 256 rednih čitateljev — večinoma uradnike in dijakov. Na žalost je treba ugotoviti, da se je delavstvo, kateremu je knjižnica namenjena, ne poslužuje. Le 15 delavcev je rednih čitateljev. Zaradi tega je Okrajni sindikalni svet sklenil, da bo v vseh sindikalnih podružnicah propagiral, naj se delavstvo knjižnici čim bolj poslužuje.

Tudi dvorana, v kateri knjižnica posluje, ni primerna. Sedaj se v Murški Soboti snuje čitalnica, o kateri se je že mnogo razpravljalo in bi bila nujno potrebna, pa je njena otvoritev zaradi nezazumevanja neklih organov še vedno na mrtvi točki.

Ljudska univerza in delavska gimnazija v Murški Soboti

Pred dnevi je začela v Murški Soboti delovati Ljudska univerza. Prvo predavanje je bilo „Festival na Ljaku“. Udeležilo se ga je mnogo poslušalcev. V bodoče bodo predavanja štirinajstredna. Prihodnje predavanje bo 30. oktobra: „O Oktobrski revoluciji“. Prosvetni sindikat v Murški Soboti je sklenil, da bo skrbel za predavatelje. V Murški Soboti ustanovljajo tudi delavsko večerno gimnazijo, ki jo bodo v kratkem odprli. Tudi za to gimnazijo bo dal strokovne moči prosvetni sindikat.

Kolodvorska restavracija naj služi potnikom

Kolodvorska restavracija v Murški Soboti služi vsemu, samo ne svojemu namenu. Potniki, ki prihajajo z vlakom Hodoš—Murška Sobotka, ki prispe v Murško Soboto ob 6.15 uri, so primorani sprehajati se po ulicah, dokler se ne odpre trgovina in ostali lokali, kolodvorska restavracija pa odprta komaj okrog 7. ali 7.30 ure. Prav tako je zvečer, ko prispejo potniki z vlakom iz Maribora ob 22. uri. Kolodvorska restavracija je že zaprta in potniki so primorani iskati si okrepčila drugje. Zlasti je nerodno za potnike sedaj, ko se bliža zima, ko so jutra in večeri že mrzli in se ne morejo nikjer ogreti. Tudi čakalnica na kolodvoru za to ni primerna. Če lastnik kolodvorske restavracije sam ne uvidi, da restavracija ni samo zaradi njegovega zaslužka, temveč zato, da nudi ljudstvu ugodnosti, tedaj je pač potreben kak ukrep, ki bo to uredil, da ne bo upravičenega nezadovoljstva. Hiriš Koloman.

»Titovi črni pionirji«

Mladinski pevski zbor »Titovi črni pionirji« iz Trbovelj je odšel 18. t. m. v Murško Sobotu, kjer je priredil koncert za prebivalstvo Dne 19. oktobra je koncert ponovil za tamkajšnjo osnovno in srednješolsko mladino. Popoldne istega dne je nastopil še v Ljutomeru. V obeh krajih je bil deležen toplega sprejema, tako od mladine, ki ga je pričakovala s pionirskimi prapori, kakor tudi s strani prebivalstva, ki se je udeležilo sprejema v velikem številu. Občinstvo je z navdušenjem spremljalo izvajanje zbora. Lepo so se izkazali Ljutomerčani, ki so zbor po koncertu pogostili in mu s kratkimi nagovori čestitali k uspehu, želeli mu, da bi se v svoji pevski kvaliteti ne prestopano dvigal in raznašal našo pesem sirom domovine.

Vojaški obvezniki odhajajo

Dne 22. t. m. so se zbrali vojni obvezniki s področja celjskega vojaškega okrožja v Celju, odkoder so odpotovali, da opravijo svojo vojaško obveznost. Ob odhodu se je zbrala pred osnovno šolo množica Celjanov, da se poslovijo od svojih tovarišev, ki odhajajo v vojsko.

Vojaške obveznike je pozdravil v imenu MLO-a tov. Gombač, ki je v svojem govoru prikazal bistveno razliko med nabori v stari Jugoslaviji, ko so odhajali naši fantje v vojsko, ki ni bila ustvarjena za čuvanje interesov ljudskih množic, in današnjimi nabori v ljudski državi, ki je nova, prežeta z naprednimi idejami, ki pomaga ustvarjati novo, srečno življenje našim narodom. Odhajajočim je želel čim več uspeha v JA, kjer se bodo vsestransko usposobili in se bodo ob vrstitvi domov še z večjo ljubeznijo in znanjem lotili dela zase in za svoj narod.

V imenu JA je mlade vojske pozdravil tov. major Herman Alojz, ki je naglasil, da je dan vstopa v JA najlepši praznik za vsakega državljana. Ni večje sreče in časti, kot je služiti naši ljudski armadi, biti tam, kjer se kalijo novi ljudje. Ni častnejše obveznosti, kot je pomagati armadi, da se povzdigne in postane čim bolj strašna sila za sovražnike naše države, miru in demokracije.

Oba govornika je spremljalo navdušeno ploskanje navzočih ljudi; nakar je izstopil iz vrst zrežgutih kmečkih sin iz Savinjske doline in se zahvalil Celjanom za pozornost, katere so ob odhodu v JA deležni. Obljubil je v imenu svojih tovarišev, da bodo zastavili vse sile, da postanejo vzorni člani Armade, ki je v času narodne osvobodilne borbe priborila našim narodom svobodo in neodvisnost in je tudi sedaj najtrdnjši branik miru in bratstva med narodi.

Požar v Podpeču pri Planini

V Podpeču pri Planini je dne 19. t. m. izbruhnil požar, ki je uničil vse imetje štirih posestnikov. Skupno je požar uničil 12 posloj z živino, inventarjem in poljskimi prideletki vred. Ogenj se je skoraj neomejeno širil, kar je vas Podpeč zelo oddaljena od vode. Prizadetim posestnikom je priskočil na pomoč OLO Cejce—okolica, ki jim je daroval žito za jesensko setev in zbral 40 tisoč din v gotovini. Z obledo in živili je pomagal tudi RK Cejce—mesto in okolica. Vzrok požara ni natančno ugotovljen. Verjetno je nastal ogenj v dimniku in se je po slamnatih strehah razširil dalje.

Mali oglasi

SLUŽBO IŠČEJO

Z ZNANJEM STROJEPIŠA grem v službo najraje k železnici v Celju ali okoli. Cizej Judita, Vrbič 87, — Zalec. 26.925-2

MOCILNI DELOVODJA s 13letno prakso za bombažno tkalnico, išče kjer koli službo. Lesnik Edvard, Maribor, Tvorinška 20, — 26.992-1

POSTENO IN VESTNO MESCANSKO DEKLE, srednjih let, išče primerne lažje zaposlitve. Prosim pisemne ponudbe na naslov: A. Pivk, Mestni trg št. 5, 27.021-1

MAJHNA STAREJŠA ŽENSKA gre za gospodinjno na kmetijo bodisi stalno ali pa bi jo vzeli za svojo. Naslov: ogl. odd. 26.570-2

STROJEPIŠKA išče službo v Ljubljani ali Krškem. Naslov: Marija Novotšek, Ljubljana, Križevniška ulica št. 4, 27.032-1

SLUŽBO DOBE

GOSPODINJSKA POMOČNICA dobi stalno službo. Plača in hrana dobra. Predložiti pošteno Javnik. Woltrich, Dolniska cesta 2, 26.937-2

GOSPODINJSKO POMOČNIKO, pošteno in zanesljivo takoj sprejemam. Vida Rantaša, Maribor, Studenci, Ruška cesta 47, 26.991-2

DVA ČEVLIARSKA POMOČNIKA takoj sprejme Krmelj Andrej. Skofja Loka, Kopalniška ulica št. 3, 26.919-2

GOSPODINJSKO POMOČNIKO, pridno in pošteno, sprejme takoj Rotar Frane. Trzič, Dolniska cesta 2, 26.937-2

GOSPODINJSKO POMOČNIKO z znanjem kuha, pošteno, čisto in zanesljivo išče majhno družino, Bleiweislova cesta 50/III, desno, 25-996 2

GLAVNO UHARICO in gospodinjico pomočnico iščem Poudbe poslati na Kraljeva gospod. podjetje — G. Stanj. 26.943-1

MILADO, ČISTO IN URNO DEKLE išče tako pomoč v kavarniški kuhinji za kakor 8 ur dnevno po 12 din od ure ob lastni hrani in stanovanju. Petriček, Cankarjeva cesta 6, 27.008-2

BRIŠKAKO POMOČNIKA v stalni službi kakor sprejemam. K. G. Roganča, Slatina, 27.097-2

DEKLE, mlajše, preprosto in pošteno, dobi stalno službo gospodinske pomočnice. Franja Naumovič, Karlovska cesta 13, 27.071-2

ZASLUZEK

POUKE za nešvilje nudi salon »Kualar«, Knafljeva 4/II, 26.631-4

ZANESLJIVO ŽENSKO, ki bi pazila od 8.—13. na 3 mesece starega otroka, iščem. Zasluzek 500 din. Naslov v ogl. oddelku, 27.011-4

UPOKOJENKA išče primerno zaposlitve nekaj ur dnevno. Ponudbe na ogl. odd. pod: Zanesljiva, 27.061-4

POSTREZNIKO dvakrat tedensko sprejemam. Tvrševa c. 3/II, d. 27.089-4

DVE ŽIMNICE, žimnice na peresih, novo mlizo, velik zaboj s pokrovom, nov, nekaj kg afrika, železno belo oprijemljivo, ženske čevlje št. 39, sivi semizi, skoraj nove žametne po 200 din, poceni prodam. Naslov v ogl. oddelku, 26.954-5

MODERNA KNJAZNA OMARA, zložljiva, temno-rjava hrastovina, brušena stekla, naprodaj. — Naslov v ogl. oddelku, 26.990-5

ŽENSKI KOZUHOVINAST PŁAŠČ lep, rjav, av sivi ženski žimski plašč iz angleškega sukna, nov, naprodaj. Naslov v ogl. oddelku, 26.960-5

KUHINJSKO OPREMO, nepleskano, prodajam. Krmelj Andrej, Tržaška c. 22, 26.993-5

PUCH 200 MOTORNO KOLO, brezhbitno, naprodaj. Naslov v ogl. oddelku, 26.968-5

USTROJENE LISIČJE KOZE za plašč, prodam. Ponudbe oglaš. oddelku pod 34 komadov, 26.709-5

AVTOMATIČEN BILJARD za gostilno prodam Murn. Pragarsko — (kolodvor), 26.890-5

DALJNOGLED, prizmatičen 10 x 50, prodam. Vpogled: Jemec, Ljubljana, Podajski nasip 10/II, Saksonij kupim, a prodam na prometni točki v Medvedovi stavnici parcelo. — Rebolj, trgovec, Kranj, 26.916-5

MOSTNO TEHNIKO prodajam Minka Tajnšek, Št. 11, Velenje, 26.920-5

ZELO LEPEGA TISA OVCARJA prodam. Roel, Brezje, Celje, 26.923-5

ČRN KRZEN PŁAŠČ prodam, Naslov v oglaš. oddelku, 27.032-5

MOSKO KOLO Har, dobro ohranjeno, takoj prodam po dogovoru. Ferdo Podstenšek, gospodarsko podjetje, Čevljarsko, Slovenjgradec, 27.023-5

RAZNE OPERNE PARTITURE: Wagner, Verdi itd. in klasične muzikali za klavir in pešje prodam. Groharjevi 21. — Prodnj zvezec, 27.043-5

GLOBOK PLETEN VOZIČEK, predvojni, prodaj v Groharjevi ulici 21 — srednji zvezec, 27.043-5

OTROSKI VOZIČEK, globok, lep, prodam. Naslov v ogl. oddelku, 27.088-5

MODERNO KUHNJSKO OPREMO IN SPALNICO iz mahagonija, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v oglaš. oddelku, 27.039-5

MOSKO KOLO, dobro ohranjeno, naprodaj v garaži v Kersnikovi 2, 27.038-5

PROJEM KRVAVO, ki bo šestih tednov v 14 dneh. Berljaj, Preska št. 26, Medvedovo, 27.073-5

TEHNIČNE KNJIGE naprodaj: R. Doerflig Mathematica 1942, tretja izdaja, Schneider, Der praktische Klempner 1938, tretja izdaja, Lehrbuch der stellender Geometrie für technische Fachschulen dr. Emil Müller, prva izdaja, Hugo Ebingerhaus, Der Hochbau, druga izdaja, — Prodnj zvezec, 27.043-5

NOV KOZUH, športni, za žensko srednje postavno prodam. Ogled vsak dan od 15.—16. ure. Naslov v oglaš. oddelku, 27.035-5

TURNO KAVO BLAGO ZA MOSKO OBLEKO, lahko volneno blago, žensko obleko, zlato moško verižico, podstavke za otroško košaro ter storo majhno mlizko prodam. Naslov v oglaš. oddelku, 27.080-5

ERLJUBIJSKI ŠOLNIK in navadnega za popravilo prodam. 27.081-5

MOSKE IN ŽENSKO OBLEKE, moško perilo, čevlje, rjuha, kapne, odeje itd. kupnje Dramo Alojzija, Gallusova brezje 29, 25.973-5

BLAGO ZA ŽENSKO OBLEKO, lahko, vreden pulover in pliš copate št. 35 z usnjeno podlago, usnjenosti, stotinska 5, zgor. zvezec, 26.991-5

DEKLISKI PŁAŠČ in ženske čevlje številka 38 prodam. Naslov v oglaš. oddelku, 27.005-5

DVA AKUMULATORJA, 12 in 6 voltna, avtomobilska, odlično ohranjena in elektronsko 6 L6, prodam. Naslov v oglaš. oddelku, 27.002-5

GLOBOK OTROSKI VOZIČEK prodam. Umkar, Vegova 2, buffet, 27.001-5

VELIKO-MODRO športno jopo prodam. 27.038-5

MOSKO KOLO, športno, Italijanska znamka prodam. Celovška cesta številka 55/1, 27.056-5

GOJZARJE, nove, močne 43, gojzarje, rabljene 38, semiš rjave, malo rabljene salona 6, športne 38, ženske temno-sivo pelonice, prikrilj, 20, 20, 20, sivo kostum s krznom, demastni prt za 12 oseb, vezen, čajni servis za 6 oseb, primerno poročno darilo, prodam. Celovška 78/II, desno, orva vrata v, 27.054-5

PROJEM KRVAVO BLAGO ZA MOSKO OBLEKO, lahko volneno blago, žensko obleko, zlato moško verižico, podstavke za otroško košaro ter storo majhno mlizko prodam. Naslov v oglaš. oddelku, 27.080-5

ERLJUBIJSKI ŠOLNIK in navadnega za popravilo prodam. 27.081-5

MOSKE IN ŽENSKO OBLEKE, moško perilo, čevlje, rjuha, kapne, odeje itd. kupnje Dramo Alojzija, Gallusova brezje 29, 25.973-5

BLAGO ZA ŽENSKO OBLEKO, lahko, vreden pulover in pliš copate št. 35 z usnjeno podlago, usnjenosti, stotinska 5, zgor. zvezec, 26.991-5

DEKLISKI PŁAŠČ in ženske čevlje številka 38 prodam. Naslov v oglaš. oddelku, 27.005-5

DVA AKUMULATORJA, 12 in 6 voltna, avtomobilska, odlično ohranjena in elektronsko 6 L6, prodam. Naslov v oglaš. oddelku, 27.002-5

GLOBOK OTROSKI VOZIČEK prodam. Umkar, Vegova 2, buffet, 27.001-5

VELIKO-MODRO športno jopo prodam. 27.038-5

MOSKO KOLO, športno, Italijanska znamka prodam. Celovška cesta številka 55/1, 27.056-5

GOJZARJE, nove, močne 43, gojzarje, rabljene 38, semiš rjave, malo rabljene salona 6, športne 38, ženske temno-sivo pelonice, prikrilj, 20, 20, 20, sivo kostum s krznom, demastni prt za 12 oseb, vezen, čajni servis za 6 oseb, primerno poročno darilo, prodam. Celovška 78/II, desno, orva vrata v, 27.054-5

Vsem borcem, prijateljem in znancem naznanjamo, da bomo prekopali našega nepozabnega sina, brata, svaka in strica **Gruden Adolfa - Dolfeta** namestnika komandanta II. bataljona Šlandrove brigade, ki je dal svoje mlado življenje za svobodo in boljše bodočnost našega naroda v Trnavi pri Lukovici dne 23. aprila 1944. Pogreb bo v nedeljo 26. oktobra 1947 v Cerknici.

Poziv upnikom! Okrožna centrala Nabavno-prodajnih zadrug z o. j. v Mariboru, Partizanska 6 je na rednem obnem zboru 11. oktobra sklenila, da preide v likvidacijo. Pozivajo se upniki in dolžniki, da z dokazljivimi listinami prijavijo svoje terjatve oziroma obveznosti proti imenovanj Okrožni centrali do dne 15. novembra 1947. Prijave, ki bodo izvršene po tem roku, se ne bodo upštevale.

15 učencev gumarske stroke Tovarna nudi vso oskrbo in se plače po zakonu o učencih. Zaveženo je, da imajo reflektanti najmanj 6 razredov osnovne šole in po možnosti še kak razred gimnazije. — Prošnje za sprejem je nasloviti na upravo tovarne.

Mestni ljudski odbor JESENICE, Gorenjsko razpisuje mesto **kmetijskega referenta** Nastop 1. novembra tekočega leta. Mesto se sistemizira in plača po uredbi. Prošnje je vlagati do 1. novembra t. l. z navedbo dosežanj zaposlitve. **MLO Jesenice**

Mestno gradbeno podjetje »MEGRAD« v Ljubljani sprejme na delo večje število **zidarjev in zidarskih vajencev** Hrana in stanovanje pri podjetju **Poziv upnikom!** Okrožna centrala Nabavno-prodajnih zadrug z o. j. v Mariboru, Partizanska 6 je na rednem obnem zboru 11. oktobra sklenila, da preide v likvidacijo. Pozivajo se upniki in dolžniki, da z dokazljivimi listinami prijavijo svoje terjatve oziroma obveznosti proti imenovanj Okrožni centrali do dne 15. novembra 1947. Prijave, ki bodo izvršene po tem roku, se ne bodo upštevale.

Tovarna gumijevih izdelkov »SAVA« v Kranju **15 učencev gumarske stroke** Tovarna nudi vso oskrbo in se plače po zakonu o učencih. Zaveženo je, da imajo reflektanti najmanj 6 razredov osnovne šole in po možnosti še kak razred gimnazije. — Prošnje za sprejem je nasloviti na upravo tovarne.

Mestni ljudski odbor JESENICE, Gorenjsko razpisuje mesto **kmetijskega referenta** Nastop 1. novembra tekočega leta. Mesto se sistemizira in plača po uredbi. Prošnje je vlagati do 1. novembra t. l. z navedbo dosežanj zaposlitve. **MLO Jesenice**

Mestno gradbeno podjetje »MEGRAD« v Ljubljani sprejme na delo večje število **zidarjev in zidarskih vajencev** Hrana in stanovanje pri podjetju **Poziv upnikom!** Okrožna centrala Nabavno-prodajnih zadrug z o. j. v Mariboru, Partizanska 6 je na rednem obnem zboru 11. oktobra sklenila, da preide v likvidacijo. Pozivajo se upniki in dolžniki, da z dokazljivimi listinami prijavijo svoje terjatve oziroma obveznosti proti imenovanj Okrožni centrali do dne 15. novembra 1947. Prijave, ki bodo izvršene po tem roku, se ne bodo upštevale.

KUPIM BEL MOSKI DELOVNI PŁAŠČ ali blago in blago za športne hlače kupim. Ponudbe oglaš. odd. pod: Večja št. 46, 26.940-6

KUPIMO OSEBNI AVTO znamke Opel. Ponudbe na Fructus, Koper, 26.895-6

ZA DOBRO OHRANJEN DIVAN dam provitrednost v naravnih, — Juhart, Gabrovec, Kostivnica, Podp. 26.924-6

RJAV KRZEN PŁAŠČ in kompl. okovje za okna in vrata za odd. lito, kupim. Ponudbe oglaš. oddelku pod: Zalec, 27.043-5

MOTORNO KOLO št. 39 za št. 38. Ponudbe v oglaš. oddelku, 26.936-6

MOTORNO KOLO št. 39 za št. 38. Ponudbe v oglaš. oddelku, 26.936-6

SREDNJEVEKILKO VELEKO PŁEČ za otroško obleko, izdelano v Berlinu ali silono kupim. Ponudbe v oglaš. oddelku pod: Večja št. 46, 26.940-6

BLAGO ZA MOSKO OBLEKO kupim. Ponudbe na Fructus, Koper, 26.895-6

STARO-JUGOSLOVANSKE OROŽNIŠKE KOMPLETNE UNIFORME (tudi usnje) in razne podoficerške hlače kupim ali zamenjam za blago. Prodajalec: Daljšič, Ekonomat, Ljubljana, Bleiweislova 13 (dvorišče), 26.941-6

USNJENI SUKNJČIK kupim. Ponudbe na oglaš. odd. pod: Telefon 41-63, 26.992-6

BELO ALI BARVANO BLAGO za pranje bluze, in res lepo belo ali rjavo volno za jopice (ne angora) kupim. — Ponudbe oglaš. oddelku pod: Večja št. 46, 26.940-6

KUPIM SMUČARŠKE HLAČE ali blago za srednje močno postavno. Naslov v oglaš. oddelku, 27.051-6

ENO ALI DVE PERNICI kupim. Pfeifer, Dolniska ulica, 27.043-6

PREDVOJNO BLAGO za darilo kupim. Ponudbe oglaš. odd. pod: Dobro plačam, 27.053-6

POTREBUJEMO PŁEČ ZA GRETJE VODE za kopalnico, rabljeno, a vendar iskano. Ponudbe je poslati na Dr. gozdno semenišnico v Mengšu, 26.829-6

BLAGO ZA MOSKO OBLEKO, tamnosivo ali temno-modro, črtno, moderno, in hubertusova plašč ali pa blago zanj kupim. Ponudbe oglaš. odd. pod: Večja št. 46, 26.940-6

1 GUMI PŁAŠČ za tričikel — baloner, 26/1.75 — 2.25, z zračnico, kupi Sušnik, Ljubljana, Zaloška 21, 27.053-6

BRILJANTEN PRSTAN, moški, kupim. Naslov v oglaš. oddelku, 27.043-6

RAZNO ISČEM 50.000 DIN POSOJILA, proti hitremu mesečnemu odplačevanju in dobri nagradi. Naslov v podružnici SP v Kranju pod »00000«. 26.914-5

IZGUBIL SEM 22. X. denarnico z vsemi dokumenti. Prosim poštenega najbitilca, naj vrne po nagradi na naslov: Ivan Morela, Beričevo 51, p. Dol — Ljubljana, 26.915-4

V GOZDU PRI MAVČICAH je bilo najdeno razdrojeno črno kolo zvanje Šnelce, št. 564110. Dobi se v Mavčičah številka 52. 26.988-4

PREKLJUČEM knjižico koleca »Printer«, vol. knjižico št. 953.776 ter razne dokumente na ime Stane Feuš, rojca 1. V. 1927, v Čezanjčevih, — Ljubljana, 26.997-4

V SREDO 22. X. je v večer 10.30 zamenjano žensko kolo, tov. št. 1765089, znamke Dirjkop pred Nabavno in prodajno zadrugo v Dobrujah. Prosim dotičnega, da vrne kolo istotam kjer je bilo zamenjano in dobi svojega naz. 27.009-4

IZGUBIL SEM 23. okt. od Sv. Katarine do Rubeža jutano vrečo in velik višnjevec. Vrni mi na naslov: Berljaj, Preska 28, Medvedovo, 27.072-4

SPREJMEMO TAKOJ VEČJE ŠTEVILO OBLAGALCEV ZA OBLAGANJE S STEKLON IN KERAMIČNIMI PŁOŠČICAMI. **»VINO«, Ljubljana, Frankopanska 11**

IŠČEMO: **KALKULANTA** **STATISTIČARJA** **3 komercialne URADNIKE** poleg tega še **KAPELNIKA** ki bi ga zaposlili na ustrežajočem mestu. **Tovarna glinice in aluminija, Strnišče**

SHRANITE KOŽE divjih zajcev in domačih kuncev! Za dobro kožo divjega zajca prejmete 17.— dinarjev. Kože oddajte ali pošljite **LOVSKI ZADRUGI V LJUBLJANI** — Komenskega ulica št. 36

ZAHVALA Po kratki in mučni bolezni nas je za vedno zapustil naš dober mož, oče in tast **Anton Zabukovšek** policijski nadzornik v pokojni Pogreb dragega pokojnika bo danes, v soboto 25. oktobra 1947 ob 17. z Zal, iz kapele sv. Antona, na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljana, 23. oktobra 1947. Zalujoče družine: **ZABUKOVŠEK, BOJANC in BERTONCELJ**

UPRAVA NAPROZE Loški potok javlja svojim družničnikom žalostno vest, da je nenadoma umrl tovariš **Andrej Levstik** predsednik nadzornega odbora in delegat zadruge Pogreb zaslužnega tovariša bo v nedeljo, 26. t. m. popoldne. Loški potok, 24. okt. 1947. Upravni odbor **NAPROZE LOSKI POTOK**

ZAHVALA Prisrčno se zahvalujemo vsem za tako številne izraze ljubezni in sočutja, ki mi je bilo izkazano ob nenadni izgubi mojega ljubljenega moža in očka **Alojzija Ruperta** železničarja Posebno zahvalo izrekam njegovim sodalavcem pri železničarski upravi, zlasti še č. kaplanu, pevskemu zboru, darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so izrekli žalne nagrobne besede. Iskrena zahvala pa tudi občinstvu, ki je spremljalo pokojnika k večnemu počitku. Dragomer, 19. oktobra 1947. Zalujoča žena **MARIJA** in otroka **LOJZEK** in **MILENKA**

ZAHVALA Prisrčno se zahvalujemo vsem za tako številne izraze ljubezni in sočutja, ki mi je bilo izkazano ob nenadni izgubi mojega ljubljenega moža in očka **Alojzija Ruperta** železničarja Posebno zahvalo izrekam njegovim sodalavcem pri železničarski upravi, zlasti še č. kaplanu, pevskemu zboru, darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so izrekli žalne nagrobne besede. Iskrena zahvala pa tudi občinstvu, ki je spremljalo pokojnika k večnemu počitku. Dragomer, 19. oktobra 1947. Zalujoča žena **MARIJA** in otroka **LOJZEK** in **MILENKA**

ZAHVALA Prisrčno se zahvalujemo vsem za tako številne izraze ljubezni in sočutja, ki mi je bilo izkazano ob nenadni izgubi mojega ljubljenega moža in očka **Alojzija Ruperta** železničarja Posebno zahvalo izrekam njegovim sodalavcem pri železničarski upravi, zlasti še č. kaplanu, pevskemu zboru, darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so izrekli žalne nagrobne besede. Iskrena zahvala pa tudi občinstvu, ki je spremljalo pokojnika k večnemu počitku. Dragomer, 19. oktobra 1947. Zalujoča žena **MARIJA** in otroka **LOJZEK** in **MILENKA**

ZAHVALA Prisrčno se zahvalujemo vsem za tako številne izraze ljubezni in sočutja, ki mi je bilo izkazano ob nenadni izgubi mojega ljubljenega moža in očka **Alojzija Ruperta** železničarja Posebno zahvalo izrekam njegovim sodalavcem pri železničarski upravi, zlasti še č. kaplanu, pevskemu zboru, darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so izrekli žalne nagrobne besede. Iskrena zahvala pa tudi občinstvu, ki je spremljalo pokojnika k večnemu počitku. Dragomer, 19. oktobra 1947. Zalujoča žena **MARIJA** in otroka **LOJZEK** in **MILENKA**

ZAHVALA Prisrčno se zahvalujemo vsem za tako številne izraze ljubezni in sočutja, ki mi je bilo izkazano ob nenadni izgubi mojega ljubljenega moža in očka **Alojzija Ruperta** železničarja Posebno zahvalo izrekam njegovim sodalavcem pri železničarski upravi, zlasti še č. kaplanu, pevskemu zboru, darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so izrekli žalne nagrobne besede. Iskrena zahvala pa tudi občinstvu, ki je spremljalo pokojnika k večnemu počitku. Dragomer, 19. oktobra 1947. Zalujoča žena **MARIJA** in otroka **LOJZEK** in **MILENKA**

Uredništvo Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5/II — Telefon uredništva in uprave št. 55-22 do 55-26, telefon uprave za ljubljanske naročnike št. 38-23 — Tiskarna »Slov. poročevalca« — Glavni urednik Lev Modic